

Årsredovisning 2009

PLIKTVERKET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Verkschefens förord	1
Ekonomisk översikt	3
Årsredovisningens undertecknande	4
Speciella händelser under året	5
Resultatredovisningar	6
Redovisning av verksamheten	6
<i>Resultatet av mönstring och inskrivning</i>	<i>6</i>
<i>Inskrivning och påbörjad utbildning</i>	<i>10</i>
Avgiftsfinansierad verksamhet	12
<i>Personalredovisning</i>	<i>12</i>
<i>Urval</i>	<i>13</i>
<i>Övrig uppdragsverksamhet</i>	<i>14</i>
Organisationsstyrning	16
<i>Främjande av jämlikhet och jämställdhet samt motverkande av diskriminering</i>	<i>16</i>
<i>Strategi mot ogynnsamma attityder</i>	<i>17</i>
<i>Effektivitet och god hushållning</i>	<i>20</i>
<i>Antalet mönstrade per årsarbetskraft</i>	<i>24</i>
<i>Stöd till EU-ordförandeskapet</i>	<i>25</i>
Uppdrag	26
<i>Pliktverkets arbete för att minska avgångarna</i>	<i>26</i>
Åtgärder med anledning av regeringsbeslut	28
<i>Ändring av Försvarmaktens utbildningsbehov</i>	<i>29</i>
<i>Inskrivning i utbildningsreserven</i>	<i>29</i>
<i>Information till totalförsvarspliktiga som är berörda av reformen</i>	<i>29</i>
<i>Inriktning av mönstringsverksamheten m.m.</i>	<i>31</i>
<i>Samverkan</i>	<i>31</i>
Övrigt väsentligt i verksamheten	32
<i>IT-projekt</i>	<i>32</i>
<i>Utflyttad mönstring</i>	<i>32</i>
<i>Omfattande medverkan i utredningen En förändrad totalförsvarsplikt</i>	<i>33</i>
<i>Underlag till Stödutredningen</i>	<i>33</i>
<i>Översyn av nyckeltal i mönstringsprocessen</i>	<i>33</i>
<i>Flytt av regionkontoret i Stockholm</i>	<i>33</i>
<i>Pliktverksdagar och fackdagar</i>	<i>34</i>
Ekonomisk redovisning	35
<i>Ekonomiskt resultat/kapitalförändring</i>	<i>35</i>
<i>Vad kostade verksamheterna?</i>	<i>36</i>

Övriga redovisningar	40
Risk- och sårbarhetsanalys under 2009	40
Kompetensförsörjning	40
Användning av register om totalförsvarspliktiga	43
Finansiell redovisning	44
Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)	44
Resultaträkning (tkr)	45
Balansräkning (tkr)	46
Anslagsredovisning (tkr)	47
Noter	48

Verkschefens förord

Den osäkerhet om Pliktverkets framtid som präglade 2008 fortsatte med ökad kraft under 2009. De två utredningar (Pliktutredningen och Stödutredningen) som skärskådade verksamheten lämnade sina betänkanden under våren och försommaren 2009 – med totalt motstridiga förslag. I maj skulle myndigheten läggas ned, i juni skulle den vara kvar. Detta har naturligtvis påverkat personalen och vållat stor oro i organisationen. Mycket tid ägnades åt att förse de båda utredningarna med olika former av underlag under våren.

Trots osäkerheten om framtiden har inte verksamheten ”stått stilla”. Tvärtom har verkets medarbetare försökt förbereda sig på ett antal olika scenarier. Detta har varit till stor nytta i det intensiva samarbete som har pågått med Försvarsmaktens representanter under hösten och fortfarande pågår inför omställningen till frivillighet den 1 juli 2010.

De urvalsuppdrag som Pliktverket har utfört för bland andra Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården och Tullverket har givit ett viktigt tillskott till verkets samlade ekonomi. Urvalet innebär också icke försumbara ekonomiska fördelar för staten som helhet. Nya uppdrag under året har varit test av sökande till tjänst som chef för nationella insatsstyrkan (Rikskriminalpolisen), och som militärobservatör, screening för att fastställa behov av hemkomstsamtal för Försvarsmaktens styrka i Afghanistan samt förberedelser för att genomföra en webbaserad lämplighetsundersökning av sökande till Nordic Battlegroup under våren 2010. Diskussioner pågår även om andra uppdrag.

Att utarbeta olika modeller för uppföljning och utvärdering hör till de områden som har prioriterats under året. Sju av tio mål i verkets styrkort har uppnåtts eller nästan uppnåtts. Resultatkontrakt har upprättats med samtliga avdelningschefer och resultaten har följts upp.

Resultatet av 2008 års medarbetarundersökning har tagits om hand. Olika åtgärder har genomförts för att åtgärda brister som rör främst arbetsplats-träffar, arbetsbelastning samt ledning och styrning. De tidigare höga sjuktalen har sjunkit drastiskt genom chefernas systematiska arbete med friskvård, rehabilitering och liknande åtgärder.

Under sommaren deltog Pliktverket tillsammans med Försvarsmakten i Rix FM Festival på totalt 17 orter från Lund i söder till Luleå i norr. Camo Challenge Camp – prova-på-helger för unga kvinnor – har genomförts vid sex av Försvarsmaktens förband. Unga kvinnors intresse för värnplikt var rekordstort under året. Tyvärr lämnade nästan 600 kvinnor återbud, när de fick beskedet att de enbart skulle kunna skrivas in mot utbildningsreserven. Antalet

unga kvinnor som ryckte in till värnpliktsutbildning under 2009 uppgick till 637, vilket är rekord. Verkets mångåriga arbete med och satsningar på att få flera kvinnor till försvaret har alltså givit resultat.

Förfinade testmetoder, verkets utbildning av Försvarmaktens utbildningsbefäl och möten mellan Pliktverket och Försvarmaktens samtliga utbildningsansvariga har lett till att avgångarna efter påbörjad utbildning har sjunkit till en rekordlåg nivå – 10,2 procent av antalet inryckta.

Verkets tjänster har inte efterfrågats med anledning av det svenska ordförandeskapet i EU andra halvåret 2009.

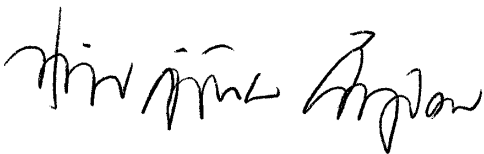
Pliktverkets Stockholmskontor flyttade under året in i nya lokaler belägna i Frihamnen i Stockholm. Lokalerna är synnerligen ändamålsenligt planerade för verksamheten samt ligger bra till med hänsyn till kommunikationer.

Utflyttad mönstring genomfördes under fyra veckor i Luleå för att underlätta resorna för ungdomar i Norrlandslänen.

Ett projekt har inletts för att ersätta det nuvarande datasystemet Syom, eftersom systemet är gammalt och omodernt och driften inte kan förlängas utan höga kostnader. I systemet redovisas bland annat Försvarmaktens personal inom den militära krigsorganisationen.

Min uppfattning är att arbetet har genomförts med mycket gott resultat och synnerligen hög kvalitet trots alla påfrestningar. Pliktverket har uppfyllt kraven från regeringen och andra intressenter. Försvarmaktens behov av värnpliktiga är väl tillgodosedda.

Min samlade bedömning är således att Pliktverkets medarbetare har uträttat ett mycket gott arbete med utomordentligt hög kvalitet under ett år som har präglats av stor oro, både inom och utom organisationen.

Birgitta Ågren

Ekonomisk översikt

Ekonomiskt resultat

Pliktverkets kostnader var 206,3 miljoner kronor under 2009 och intäkterna (andra än anslag) var 54,3 miljoner kronor.

Den anslagsfinansierade verksamheten kostade 153,0 miljoner kronor exklusive avvecklingskostnader. Frånräknat avvecklingskostnader även för 2008 var detta en minskning med 6,0 miljoner kronor jämfört med fjolåret.

Intäkterna inom den avgiftsfinansierade verksamheten var 52,6 miljoner kronor. Resultatet blev ett överskott på 2,6 miljoner kronor om man räknar bort effekterna av avveckling.

Anslagsförbrukning

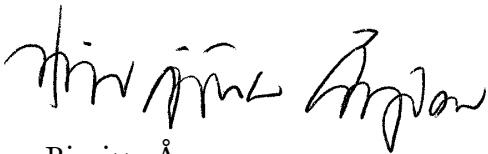
Pliktverket hade enligt regleringsbrevet ett anslag på 171,2 miljoner kronor för 2009. Detta var 2,7 miljoner kronor mer än året innan.

I och med övergången till kostnadsmässig anslagsavräkning fick verket en indragning med 16,3 miljoner kronor. Tillsammans med ett anslagssparande på 5,1 miljoner kronor 2008 disponerade verket därmed 160,0 miljoner kronor. Vid årets slut uppgick anslagsförbrukningen till 159,7 miljoner kronor och anslagssparandet blev därmed 0,3 miljoner kronor.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Karlstad den 19 februari 2010

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Birgitta Ågren', written in a cursive style.

Birgitta Ågren

Speciella händelser under året

Januari

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 5
Prövning av tolkar.

Februari

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 6
Prövning av tolkar.

Vecka 6
Inskrivnings- och urvalstillfälle.

Vecka 8-9
Urval av polisaspiranter.

Vecka 9-11
Urval av militärobservatörer.

Mars

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 10-12
Urval av polisaspiranter.

Vecka 13
Prövning av kustjägare.

April

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 14
Prövning av fallskärmsjägare.

Vecka 16
Prövning av båtförare.

Vecka 16
Urval av personal till utlandsstyrkan.

Maj

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 19 – 21
Utflyttad mönstring och antagningsprövning för boende i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län.

Vecka 21
Urvals- och inskrivnings- tillfälle.

Juni

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Juli

Regeringsbeslut med anledning av riksdagens beslut om Försvarsmaktens operativa förmåga från och med 2010.

Yttrande över Stödutredningens rapport lämnas till regeringen.

Augusti

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Informationsbrev sänds till kvinnor som planerats för antagningsprövning hösten 2009.

Informationsbrev med personliga koder inför årets webbaserade lämplighetsundersökning sänds till hela åldersklassen.

Vecka 35
Urval av polisaspiranter.

September

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Vecka 36-39
Urval av polisaspiranter.

Oktober

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Pliktverkets bedömning av ekonomiska konsekvenser 2010-2012 enligt regeringsbeslut 2009-07-30 lämnas till regeringen.

Yttrande över Pliktutredningens slutbetänkande lämnas till regeringen.

November

Urval för Kriminalvårdens räkning.

Utvärdering av svaren i den webbaserade lämplighetsundersökningen och selektering av dem som ska kallas till mönstring/antagningsprövning.

Vecka 47
Beslut om ny organisation och viss övertalighet i verket.

December

Vecka 49 och 50
Screening inför eventuella hemkomstsamtal för Afghanistanstyrkan.

Vecka 50
Utflyttad mönstring och antagningsprövning för boende i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län.

Resultatredovisningar

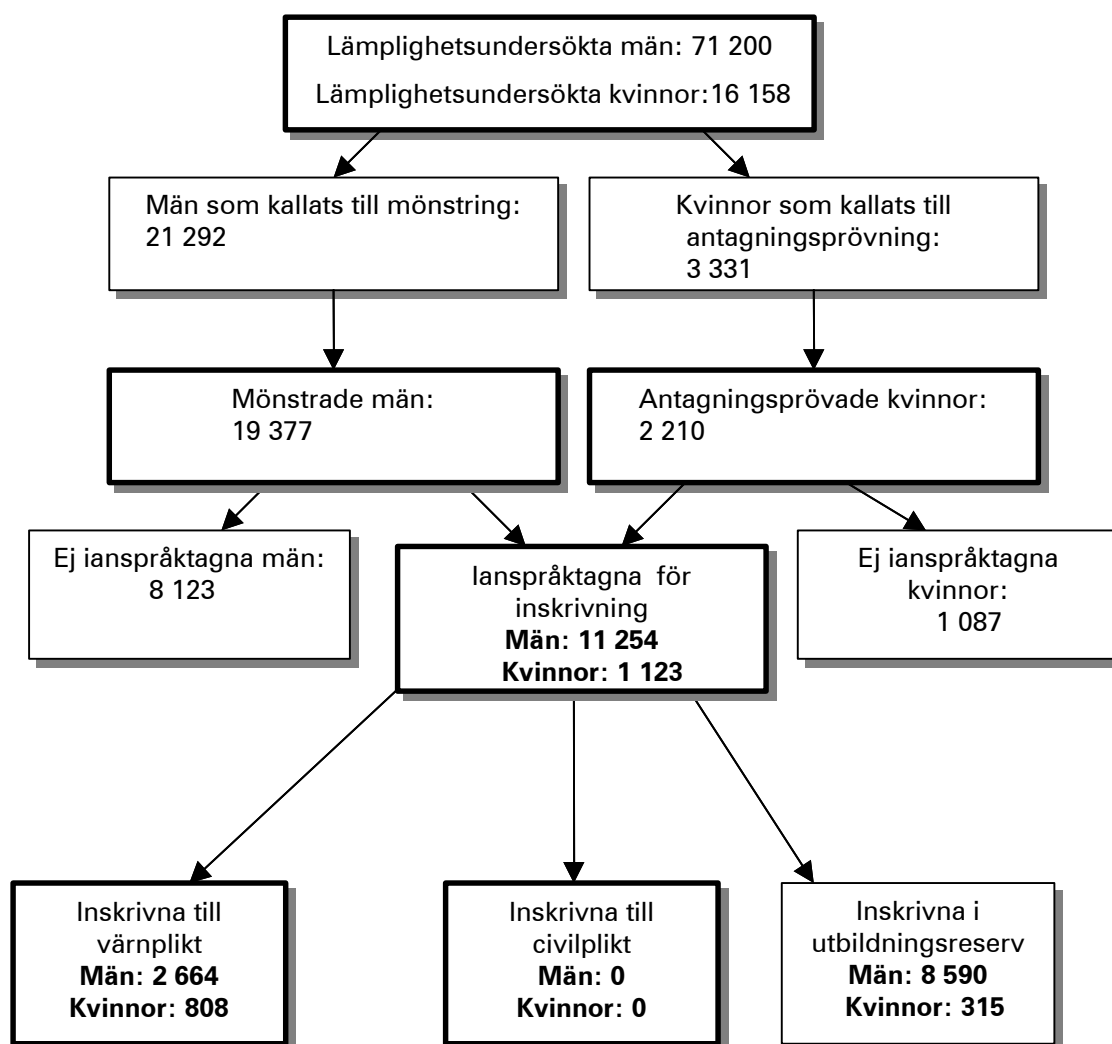
Redovisning av verksamheten

Resultatet av mönstring och inskrivning

I regleringsbrevet anges att Pliktverket ska åiterrapportera resultatet av mönstringen och inskrivningen (åiterrapporteringskrav 1).

Uppgifterna i tablån är hämtade ur Pliktverkets informationssystem (Plis) och sammanfattar resultatet av mönstring, antagningsprövning och inskrivning.

Uppgifterna behandlas närmare i de följande avsnitten.

I tabell 1 redovisas 2009 års mönstrings- och inskrivningsresultat tillsammans med jämförelsetal från föregående år.

Tabell 1. Antalsuppgifter för lämplighetsundersökning, mönstring, antagningsprövning och inskrivning

	2009	2008	2007
Antal mönstringsskyldiga ¹	64 500	64 700	61 400
Lämplighetsundersökta män	71 200	68 314	61 414
Lämplighetsundersökta kvinnor	16 158	2 654	1 566
Totalt lämplighetsundersökta²	87 358	70 968	62 980
Män som kallats till mönstring	21 292	26 976	18 375
Kvinnor som kallats till antagningsprövn.	3 331	1 231	1 246
Män som mönstrat	19 377	24 290	16 803
Kvinnor som antagningsprövat	2 210	989	913
Totalt mönstrade/antagningsprövade	21 587	25 279	17 716
- Ej ianspråktaga män av dem som mönstrat	8 123	11 823	7 801
- Ej ianspråktaga eller återtagen ansökan under antagningsprövning	1 087	418	406
- Antagningsprövade som avböjt inskrivning		89	81
Inskrivna till grundutbildning	3 472	7 266	5 237
Militära försvaret (vpl)	3 47	7266	5199
- därav kvinnor	808	461	403
Civila försvaret (cpl)	0	0	118
- därav kvinnor	0	0	0
Inskrivna i utbildningsreserven	8 905	5 678	4 061
- därav kvinnor	315	21	23
Totalt antal inskrivna till utbildning och i utbildningsreserven	12 377	12 944	9 298

¹ Raden visar årets ungefärliga antal mönstringsskyldiga män.

² Kvinnor och män som besvarade den webbaserade lämplighetsundersökningen 2008.

Antal kallade till mönstring

Verket har kallat drygt 24 600 män och kvinnor till mönstring och antagningsprövning. Av de män som mönstrade var 58 procent lämpliga att skrivas in för grundutbildning. Det är ungefär samma andel som tidigare år.

Inskrivningar under 2009

Under mönstringsåret 2009 hade Pliktverket cirka 4 000 beställningar att skriva in mot och behovet gällde främst inryckningar under utbildningsperioden juni 2010 till maj 2011. Pliktverket bedömer att verket har fyllt utbildningsanordnarnas anmälda behov av inskrivna. Riksdagens beslut den 16 juni 2009 om Försvarmaktens operativa förmåga från och med 2010 och insatsorganisationen från 2014 påverkade Försvarmaktens beställningar och därmed inskrivningarna under 2009.

Webbaserad lämplighetsundersökning föregick mönstringen

Under 2009 kallade Pliktverket cirka 21 300 män till mönstring av de omkring 64 500, som var mönstringsskyldiga. De valdes ut med hjälp av verkets webbaserade lämplighetsundersökning.

Pliktverket beslutade att de övriga männen inte ska mönstra utifrån:

- uppgifter från andra myndigheter, exempelvis Försäkringskassan och Statens institutionsstyrelse.
- insända intyg som styrkte att de hade hälsohinder för plikttjänstgöring
- att de inte var behöriga till gymnasieskolans nationella program
- uppgifterna de lämnade i lämplighetsundersökningen.

E-tjänsten tillgänglig för både män och kvinnor

I augusti distribuerade Pliktverket informationsbrev om den webbaserade lämplighetsundersökningen till alla unga män och kvinnor som fyllde 17 år 2009. Brevet innehöll även inloggnings- och signeringskoder till undersökningen. Samtidigt öppnade verket e-tjänsten för att ta emot deras svar i lämplighetsundersökningen. I början av november stängdes e-tjänsten och därefter genomförde Pliktverket analys och selektering.

Under hela perioden fungerade systemet mycket bra.

E-tjänsten har varit öppen hela året för nya och hemflyttade svenskar och för kvinnor som är äldre än 17 år.

Tabell 2. Uppgifter om utskick, svarsfrekvens, m.m. i den webbaserade lämplighetsundersökningen

	2009 Män	2009 Kvinnor	2008 Män	2008 Kvinnor	2007
Antal utskick	65 276	62 299	72 852	60 800	69 407
Antal svar	63 878	13 704	71 200	16 158	68 314
Svarsfrekvens i procent	98	22	98	27	98
Antal som inte svarat	1 437		1 652	44 642	821
Senarelagd skolgång	7		3 801		9 955
Antal selekterade för mönstring/antagningsprövning	63 878	13 704	20 247	9 397	27 500 (män)
Kallas inte till mönstring/antagningsprövning	29 654	6 377	45 541	6 761	
Väntar på senare beslut			1 411		

Svarsfrekvensen fortfarande hög för män

Cirka 63 900 unga män, ungefär 98 procent, har svarat på frågorna i årets lämplighetsundersökning. Verket vidtar inga särskilda åtgärder för de cirka 1 400 som inte har svarat, främst med anledning av övergången till Försvarsmaktens frivilliga personalförsörjningssystem. Pliktverket kommer dock att noggrant följa utvecklingen för att inte riskera att beredskapen försämras på längre sikt.

Nästan en fjärdedel av kvinnorna svarade

Pliktverket skickade informationsbrev och personliga koder till 62 299 kvinnor med inbjudan att svara på frågorna i lämplighetsundersökningen. Av dessa svarade 13 704, 22 procent, vilket är en nedgång med 5 procentenheter jämfört med föregående år.

Efter selektering ansåg verket att 7 327 kvinnor hade bra förutsättningar att genomföra lång grundutbildning och uppmanade dem att själva ansöka om att få antagningspröva.

Verkets fleråriga satsning för att öka andelen kvinnor som skrivs in för värnplikt har varit framgångsrik. Detta redovisas under rubriken Främjande av jämlikhet och jämställdhet samt motverkande av diskriminering på sidan 16.

Tillförlitlighet och kvalitet i urvalsmetoden

Verket har jämfört svaren i lämplighetsundersökningen med mönstringsresultaten och inte funnit något som tyder på medvetet inkorrekta svar. Pliktverket har kontrollerat svaren från dem som inte kallats till mönstring mot statistiska uppgifter om vilka hälsonebetingningar som medför befrielse från plikttjänstgöring. Dessa kontroller kommer att genomföras kontinuerligt i syfte att avslöja felaktiga svar som på längre sikt kan försämra beredskapen.

Alla kvinnor och män har selekterats kvantitativt, inte på personnivå. Före selekteringen beslutade verket vilka medicinska och psykologiska grunder som skulle gälla för selekteringen.

Vid urvalet bland dem som inte uppgett några egentliga hinder för att genomföra grundutbildning selekterade verket med hjälp av ett poängsystem.

Pliktverket anser att lämplighetsundersökningen uppfyller kvalitetsmålen om likabehandling och rättssäkerhet.

Inskrivning och påbörjad utbildning

Mål 1 i regleringsbrevet anger att inryckning till grundutbildning ska ske högst 24 månader efter genomförd webbaserad lämplighetsundersökning för 95 procent av de inryckande.

Drygt hälften kan rycka in inom 24 månader efter lämplighetsundersökningen

Pliktverket redovisar graden av måluppfyllelse genom en statistikutsökning på framtida inryckningstidpunkter för dem som verket mönstrade och skrev in under det gångna året.

För åren 2007 och 2008 visar tabellen inom vilket tidsintervall från mönstringstillfället de mönstrande kan rycka in. För 2009 visar tabellen motsvarande från tiden för lämplighetsundersökningen.

Tabell 3. Andel i procent som mönstrat under 2008 och som skrivits in till en grundutbildning som påbörjas senast 24 månader efter genomförd webbaserad³ lämplighetsundersökning

Kalenderår för mönstring	2009	2008	2007
Påbörjar GU samma år eller året efter	51	96	96
Påbörjar GU två år efter mönstring	49	4	4
Påbörjar GU tre år efter mönstring		0	0

En analys av statistiken visar att 248 av de 3 172 män och kvinnor som verket skrev in för grundutbildning under 2009 ryckte in redan 2009. Under 2010 kommer drygt 1 700 att kunna rycka in innan all tjänstgöring ska genomföras på frivillig grund från och med den 1 juli 2010. Pliktverket har skrivit in 233 av dem under 2009.

Behovet av värnpliktiga överensstämmer med antalet inryckta.

Tabell 4 visar hur många som påbörjat grundutbildning (Inryckta i tabellen) under åren 2007 – 2009. Av tabellen framgår också den procentuella avvikelsen i förhållande till de bemanningsansvarigas totala behov av värnpliktiga. För 2009 visas även de bemanningsansvarigas anmälda behov av värnpliktiga.

³ För åren 2007 och 2008 gällde målet att grundutbildning skulle påbörjas senast 24 månader efter genomförd mönstring. År 2009 har målet ändrats till att grundutbildning ska påbörjas senast 24 månader efter genomförd webbaserad lämplighetsundersökning. Statistiken är alltså inte jämförbar.

Tabell 4. Antal totalförsvarspliktiga som påbörjat grundutbildning (GU) 2007-2009

Inryckta till	Behov ¹⁾	Inryckta 2009	Avvikelse i procent 2009	Inryckta 2008	Avvikelse i procent 2008	Inryckta 2007	Avvikelse i procent 2007
	2009						
Värnplikts- tjänstgöring	7 246	7 339	1,3	7 908	- 0,2	4 730	- 4
- därav kvinnor	-	637		426		256	-
Civilplikts- tjänstgöring							
- lång GU				45		126	1,6
- därav kvinnor				0		0	-
- kort GU		53		46		99	-
Summa		7 392		7 999	-	4 955	-

1) Behovet är det totala antal värnpliktiga som utbildningsanordnarna anmält och fanns i Plis i januari 2009.

De flesta totalförsvarspliktiga som började sin grundutbildning 2009 mönstrade eller antagningsprövade och skrevs in redan 2007 och 2008. De skrevs in mot de behov och beställningar som Pliktverket kände till vid det tillfället.

Pliktverket har nått målet om mindre än fem procent avvikelse mellan det totala antalet beställda totalförsvarspliktiga och antalet inryckta för utbildning.

Större avvikelser på vissa förband

På de förband där antalet inryckta avvek mer än fem procent från målet beror detta i de flesta fall på att beställningen gällt befattningar som kräver en särskild ansökan och särskild prövning. En del avvikelser berodde även på att vissa befattningar är svåra att tillsätta.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Åtterrappporteringskrav 2 i regleringsbrevet anger att Pliktverket ska redovisa den avgiftsfinansierade verksamheten på nivåerna personalredovisning, urval samt övrig uppdragsverksamhet. Verket ska redovisa intäkter, kostnader och resultat samt vilka som varit de huvudsakliga uppdragsgivarna.

Personalredovisning

Pliktverket utförde uppdrag för Försvarmakten enligt den överenskommelse som verket har med Försvarmakten. Verksamheten omfattade bl.a. omorganisation och bemanning av insatsorganisationen, medverkan vid överbefälhavarens inspektioner samt vård av register över krigsförband och personal. Under året hanterade verket ärenden för nära 900 yrkes- och reservofficersaspiranter⁴.

I samband med den årliga omorganisationen av förbanden bemannade Pliktverket också insatsorganisationen enligt Försvarmaktens uppdrag och krav. Arbetet har varit omfattande på grund av stora förändringar i krigsförbanden.

Personalredovisning, stöd och utbildning för hemvärnets räkning

Personalredovisningen för hemvärdet omfattade i huvudsak utveckling av en ny modell för registrering av hemvärnsavtal, nya rutiner för beräkning av befattningspeng och utbildningspremie samt rekryteringsunderlag för varje utbildningsgrupp (tre månader grundläggande soldatutbildning för hemvärdet).

Verket har även utvecklat rutiner för att hantera personer i utlandstjänst och rutiner för att registrera hundar. Kundstöd har genomförts enligt Försvarmaktens beställning.

Verket har i Karlstad genomfört tre veckokurser för nya hemvärnshandläggare samt repetitionskurser på en till två dagar lokalt ute på utbildningsgrupperna.

Civil beredskap

För Rikspolisstyrelsen och polismyndigheter har Pliktverket handlagt 61 kallelser till grundutbildning och 732 kallelser till repetitionsutbildning för beredskapspoliser. Verket har dessutom handlagt 210 personärenden som har inkommit från de civilpliktiga beredskapspoliserna.

Under 2009 har verket avregistrerat krigsplaceringen och upphävt inskrivningen för cirka 3 400 civilpliktiga, då ingen enligt lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt ska vara krigsplacerad längre än tio år efter sin senaste tjänstgöringsdag. Vid ingången av 2010 kommer knappt 10 000 civilpliktiga att vara redovisade i Pliktverkets informationssystem Plis.

Socialstyrelsen har i en skrivelse till Pliktverket begärt att Integerdelen i Pliktverkets informationssystem ska drivas på "sparlåga". Detta ska göras i avvaktan

⁴ Aspiranterna redovisas i Syom enligt underlag från Försvarmakten.

på regeringens svar på Socialstyrelsens begäran att Integerdelen i Plis ska läggas ned. Pliktverket har därför inte uppdaterat kommunernas och landstingens uppgifter om hälso- och sjukvårdspersonal i Integer under 2009.

Under 2009 har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Pliktverket tecknat en överenskommelse om drift av applikationer för redovisning av totalförsvarets civila personal i Plis. Myndigheterna har under året börjat diskutera hur dessa delar ska utformas i framtiden och hur de ska finansieras under de närmaste åren.

Urval

Pliktverket utför urvalstjänster enligt särskilda överenskommelser med uppdragsgivare. Verket medverkar bl.a. i prövningar av personer som sökt utbildning vid polishögskolorna och av dem som sökt anställning inom kriminalvården samt vid särskilda utredningar för Försvarsmakten. Uppdragen innebär att Pliktverket gör fysiska och psykologiska test på de sökande samt intervjuar dem för att bedöma om de är lämpliga för en befattning eller utbildning.

Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården och Försvarsmakten var de huvudsakliga uppdragsgivarna under 2009. Tullverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarets radioanstalt var bland uppdragsgivarna när det gäller de så kallade övriga urvalstjänsterna.

Tabell 5. Genomförda urval fördelade på huvudsakliga uppdragsgivare.⁵

	2009	2008	2007
Särskild utredning till vissa befattningar, Försvarsmakten	1 069	1 222	450
Polisurval, Rikspolisstyrelsen	1 800	2 340	2 880
Personal för internationell tjänstgöring samt lottor, Försvarsmakten	103	72	182
Urval för Kriminalvården	1 914	1 723	1 525
Övriga urvalstjänster	379	600	507
Summa	5 265	5 957	5 544

Urval till utlandsstyrkan och Nordic Battlegroup

Inför rekrytering av personal till utlandsstyrkan och Nordic Battlegroup (NBG) har Försvarsmakten⁶ initierat ett samarbete med Pliktverket om stöd med selektering och urval.

I enlighet med överenskommelsen har Pliktverket modifierat och vidareutvecklat sin webbaserade lämplighetsundersökning. Med hjälp av detta verktyg skulle Pliktverket under hösten 2009 göra en lämplighetsundersökning av cirka 20 000 sökande till utlandsstyrkan och välja det antal som Försvarsmakten behövde. Eftersom Försvarsmakten av informationstekniska skäl inte kunde leverera

⁵ Antalsuppgifter har hämtats ur faktureringsystemet Abalon.

⁶ HR Centrum beteckning 16 220:62713, Beställning av urvalsstöd beträffande Utlandsstyrkan och NBG

urvalsunderlaget har Pliktverket inte kunnat utföra uppdraget. Arbetet har dock fortsatt och inriktningen är att Pliktverket våren 2010 ska genomföra selektering för Nordic Battlegroup.

Urval av militärobservatörer

Under året har Pliktverket på uppdrag av Försvarmakten⁷ genomfört medicinska och psykologiska tester av dem som sökt befattning som militärobservatör. En läkare har gått igenom de sökandes hälsodeklarationer och gjort en medicinsk bedömning och prioritering inför en obligatorisk hälsoundersökning. Den psykologiska delen innefattade intervju samt ett flertal tester. De medicinska och psykologiska bedömningarna har avrapporterats i ett kommissionsförfarande.

Pliktverket bedömer att kvaliteten i urvalsverksamheten är god. Verket genomför bedömningsövningar för att få god överensstämmelse mellan olika psykologers bedömningar av de prövande.

Vid uppföljningsmöten har uppdragsgivarna uttryckt att de är nöjda med hur Pliktverket genomfört uppdragen.

Övrig uppdragsverksamhet

Den övriga uppdragsverksamheten består av bland annat registerutdrag och säkerhetsprövning, stöd till Försvarmakten, utbildningar samt hälsokontroller.

Pliktverket kontrollerar samtliga som skrivs in till en värnpliktsbefattning mot polisens belastnings- och misstankeregister (registerutdrag). Beroende på utfallet av kontrollerna kan Pliktverket ändra eller häva den enskildes inskrivning.

Från och med den 1 januari 2009 är samtliga värnpliktsbefattningar inplacerade i säkerhetsklass 3. Det innebär att samtliga personer även genomgår en säkerhetsprövning med registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen. Den enskilde måste samtycka till denna prövning.

Informations- och utbildningsseminarier

Pliktverket har genomfört ett två dagar långt informations- och utbildningsseminarium för värnplikts-handläggare vid Försvarmakten. Verket deltog med 15 medarbetare och Försvarmakten representerades av 34 deltagare⁸ från Högkvarteret och olika förband.

Pliktverket har på inbjudan av Försvarmakten⁹ deltagit i årets plutonchefsseminarium, som handlade om övergången från totalförsvarsplikt till ett personalförsörjningssystem baserat på frivillighet. Frågor om mottagande och bemötande av blivande kollegor stod i centrum för seminariet.

⁷ HR Centrum beteckning 16 220:62713, Beställning av urvalsstöd beträffande Utlandsstyrkan och NBG.

⁸ Inbjudan till informations- och utbildningsseminarie för värnplikts-handläggare HKV beteckning 16 700:54503

⁹ HKV beteckning 19 100:60047 Plutonschefsseminarium 2009-09-23—24.

Hälsokontroller och psykiska utredningar

Antalet hälsokontroller och psykiska utredningar för försvaret (PUFF) har fortsatt att minska och var sammanlagt sex under 2009.

Kravprofiler på nya befattningar för frivilliga soldater/sjömän

Pliktverket har deltagit¹⁰ i Försvarmaktens arbete med att utforma kravprofiler för frivilliga soldater/sjömän. Kravprofilerna ska ligga till grund för den framtida rekryteringen.

Värnpliktsinflytande

Under året har Pliktverket deltagit i värnpliktskongressen på inbjudan av Värnpliktsrådet¹¹ och i värnpliktskonferensen på inbjudan av Försvarmakten¹².

Underlag för rekrytering

Verket har överlämnat totalförsvarspliktigas adresser till både Försvarmakten och universitet och högskolor. Försvarmakten begärde uppgifterna för att underlätta sin rekrytering av frivilliga soldater/sjömän. Lärosätena har efterfrågat underlag för rekrytering av studenter.

Screening inför hemkomstsamtal

Under året har verket för första gången genomfört screening för att fastställa behov av så kallade hemkomstsamtal för Försvarmaktspersonal som fullgjort sitt uppdrag i Afghanistan.

¹⁰ INSDIR 2009 129 – Kravprofiler instegsbefattningar HKV beteckning 16 207:67887

¹¹ Pliktverket Dnr 112:0501

¹² HKV beteckning 19 200:541 92 och HKV beteckning 19 200:642 69

Organisationsstyrning

Främjande av jämlikhet och jämställdhet samt motverkande av diskriminering

Uppdrag 5 i regleringsbrevet anger att Pliktverket ska vidta åtgärder för att främja jämlikhet och jämställdhet samt motverka diskriminering. Vidare ska Pliktverket tillsammans med Försvarmakten verka för att öka andelen kvinnor som skrivs in för grundutbildning.

Pliktverket ska redovisa uppnådda resultat. Redovisningen ska bland annat innehålla relevant statistik uppdelad på kön.

Tabell 6. Antal kvinnor som ansökt om antagning till grundutbildning och resultatet därav

	2009	2008	2007	2006
Ansökningar/ intresseanmälningar	2 575	2 654	1 566	1 598
Bifall	1 712	2 104	1 142	1 354
Avslag	462	472	226	198
Ej beslutade ärenden ¹³	95	3	84	18
Ärenden avskrivna före prövning ¹⁴	306	75	114	28

Hälsoskäl främsta orsaken till avslag

En kvinna som ansöker om att få antagningspröva får svara på frågorna i verkets webbaserade lämplighetsundersökning. Uppgifterna som hon lämnar om bl.a. sin hälsa är grunden för om Pliktverket ska bifalla eller avslå hennes ansökan.

Hälsoskäl var främsta orsaken till att 462 kvinnor fick avslag på sin ansökan 2009. Även de som saknade gymnasiebehörighet fick avslag samt ett mindre antal som inte var svenska medborgare.

Betydande ökning av antalet kvinnor som antagningsprövat

Pliktverkets satsning på att öka antalet kvinnor som antagningsprövat har gett resultat. Under 2009 var närmare 4 000 kvinnor inplanerade för prövning. Verket kallade 3 331 kvinnor och 2 210 kom för att antagningspröva.

¹³ Av totalt 141 ansökningar som inkom under december.

¹⁴ Till följd av regeringens beslut 2009-07-30 att enbart skriva in mönstrande och antagningsprövande i en utbildningsreserv.

Tabell 7. Kvinnor som kallats till prövning, antagningsprövat och resultatet därav

	2009	2008	2007
Mål för antagningsprövande kvinnor	4 000	1 500	1 500
Kvinnor som kallats till prövning	3 331	1 231	1 246
Antagningsprövade	2 210	989	913
Ej inskrivna	1 087	507	487
- varav ej ianspråktagna eller avskrivna under prövning	1 087	418	406
- varav avböjt inskrivning		89	81
Inskrivna + prel friv utb	1 123	482	426
- varav till värnplikt	511	461	403
- varav till prel friv utb	297	0	0
- varav till utbildningsreserven	315	21	23
Andel inskrivna till grundutbildning av de prövade (procent)	51	47	44

Under 2009 ryckte 637 kvinnor in till värnpliktsutbildning – fler än någonsin.

Avsteg från befattningskraven för mindre än hälften av kvinnorna

Pliktverket gjorde något avsteg från befattningskraven¹⁵ för 226 av de 511 kvinnor som verket skrev in till grundutbildning under året. 75 procent av avstegen gjordes på muskeltestet. Andelen avsteg är oförändrad jämfört med föregående år.

Strategi mot ogynnsamma attityder

Pliktverket, Försvarsmakten och Försvarshögskolan ingår i ett gemensamt samverkansråd med syfte att främja jämlikhet och jämställdhet samt motverka diskriminering.

Vid halvårsskiftet 2009 övertog Pliktverket samverkansrådets kanslifunktion och ordförandeskap från Försvarsmakten. Myndigheterna har under hösten inlett utvärderingen av rådets handlingsplan för 2008 och 2009 samt utarbetat och fastställt en handlingsplan för 2010 och 2011.

I enlighet med samverkansrådets handlingsplan för 2008 – 2009 har myndigheterna under 2009 arbetat med styr- och beslutsdokument, utbildning av nyckelpersoner och verksamhetsansvariga samt information.

¹⁵ Pliktverkets föreskrifter tillåter att det görs ett avsteg på vissa medicinska värden och ett på psykologiska värden under förutsättning att den enskilde i övrigt fått högre värden än vad som anges i kravprofilen.

Underlag för styrdokument och beslutsdokument

De tre myndigheterna har arbetat i en gemensam arbetsgrupp för att presentera förslag för att öka andelen kvinnor i officersskåren och till högre officersutbildningar. Arbetsgruppen har även undersökt om psykologernas samtal vid mönstring och antagningsprövning och samtalen vid rekrytering till officersutbildning innehåller frågor om demokratiska värderingar. Gruppen har avslutat sitt arbete¹⁶ och frågorna är överlämnade till Försvarmakten, Förvarshögskolan och Pliktverket.

Utbildning

I början av 2009 anordnade Pliktverket ett seminarium¹⁷ med Försvarmakten och Förvarshögskolan med temat ”Mönstring och antagningsprövning för ett jämställt försvar”. Pliktverket presenterade mönstring, antagningsprövning, externt urval, lämplighetsundersökning och selektering samt projekten ”Fler kvinnor i försvaret” och ”AG 5000”. Seminariet gav också tillfälle till diskussioner om det gemensamma intresset att öka andelen kvinnor i försvaret.

Försvarmakten genomförde en grundutbildning¹⁸ i likabehandling där två av Pliktverkets nyckelpersoner deltog. Syftet var att skapa en likartad syn på likabehandling inom Pliktverket, Försvarmakten och Förvarshögskolan.

Pliktverket har också deltagit i Förvarshögskolans temadag om organisation, ledarskap och genus.

Diskrimineringsombudsmannen besökte ett av samverkansrådets möten för att ge stöd i arbetet för att öka andelen med annat etniskt ursprung än svenskt i försvaret.

Information

Rådets plan för 2008-2009 omfattade även informationsåtgärder. Målet för åtgärderna var att öka medvetenheten internt och externt om myndigheterna som moderna och tillgängliga med aktivt samarbete kring jämställdhet och diskriminering. Informationsåtgärder har genomförts inom två områden – webbinformation och externa evenemang.

Samordnad webbinformation

Arbetet med att främja jämlikhet och jämställdhet samt motverka diskriminering har lyfts fram på både Pliktverkets och de övriga myndigheternas webbplatser. Underlag till informationen sprids på ett organiserat sätt mellan myndigheterna.

Externa evenemang

Myndigheterna har samarbetat i flera mässor och andra evenemang. Syftet med samarbetet varierar något mellan de olika evenemangen. När myndigheterna medverkade i Pride-festivalen var huvudsyftet att visa att försvaret välkomnar

¹⁶ Mötesprotokoll HKV beteckning 16 150:58859

¹⁷ Inbjudan till seminariedag om mönstring och antagningsprövning för ett jämställt försvar Pliktverkets beteckning 200:0806

¹⁸ Inbjudan via mail från FM HRC

personer oavsett sexuell läggning, varje myndighet utifrån sin roll. Vid evenemang som riktar sig till ungdomar var huvudsyftet att intressera fler kvinnor.

Pliktverket samarbetade med Försvarmakten i samtliga nedanstående evenemang för ungdomar och med Försvvarshögskolan i bland annat SACO:s studentmässor.

- Utbildning och framtid i Piteå, Umeå, Sundsvall och Östersund,
- Kunskap och framtid i Göteborg,
- SACO studentmässor i Stockholm och Malmö,
- Ung -08 i Stockholm,
- RIX FM Festival i 17 orter från Lund i söder till Luleå i norr och
- Camo Challenge Camp, prova-på-helger för kvinnor mellan 16 och 22 år, som genomfördes vid sex av Försvvarsmaktens förband. Motsvarande evenemang – Testa lumpen – anordnades parallellt för män.

Fler kvinnor i försvaret

Även under 2009 har Pliktverket prioriterat informationsaktiviteter för att intressera fler kvinnor för försvarets utbildningar. Pliktverket och Försvvarsmakten har turnerat i landet tillsammans med Rix FM Festival. Huvudsyftet med aktiviteten var att

- unga kvinnor skulle ansöka om en plats på Camo Challenge Camp,
- 17-åriga kvinnor skulle besvara frågorna i lämplighetsundersökningen i september och
- kvinnor över 18 år skulle ansöka om antagningsprövning och efter prövningen samtycka till inskrivning.

Under aktiviteten har Pliktverket haft möjlighet att träffa ungdomarna, framför allt unga kvinnor, och också deras föräldrar.

Bland informationsaktiviteterna ingick, förutom marknadsföring i samband med Rix FM Festival, också ett direktutskick om mönstring/antagningsprövning och värnplikt till alla 17-åringar, en kampanjwebb och en bannerwebb för Camo Challenge Camp, aktiviteter i sociala media samt en kampanj.

Resultatet från aktiviteterna har utvärderats. Det är inte möjligt att dra tillförlitliga slutsatser om aktiviteternas effekt eftersom värnplikten kommer att upphöra och Pliktverket slutade att skriva in till utbildning redan i augusti.

De ungdomar som svarat på utvärderingen av Camo Challenge Camp har upplevt aktiviteten som mycket positiv och uppger att de fått en bra inblick i Försvvarsmaktens verksamhet.¹⁹

¹⁹ Rapport Camo Challenge Camp och Testa lumpen, Pliktverket 2009

Ungdomsinformatörer

För att bättre nå ut till ungdomar har sex ungdomsinformatörer varit anställda i verket och placerade vid regionkontoren. Tre kvinnor och tre män som själva nyligen gjort lumpen har kunnat berätta om sina erfarenheter och intressera andra ungdomar för en utbildning inom försvaret. Ungdomsinformatörerna har agerat både i samband med antagningprövning/mönstring, på webbplatsen Lumpen och vid de externa evenemangen som till exempel Rix FM Festival. Deras huvuduppgift har varit att intressera unga kvinnor och de har varit en utmärkt resurs för att nå ut till både unga kvinnor och män. Anställningen av ungdomsinformatörer har skett i samarbete med Försvarmakten och upphör vid årsskiftet.

Effektivitet och god hushållning

Enligt punkt 6 i regleringsbrevet ska Pliktverket genom resultatindikatorer, nyckeltal eller på annat sätt visa att myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning. Redovisningen ska om möjligt innehålla en jämförelse med de två närmast föregående åren. Verket ska analysera och kommentera utvecklingen.

Pliktverket redovisar nyckeltal inom två områden; kostnaden för verksamheten mönstring, antagningsprövning och stöd under grundutbildning i relation till prestationer inom området samt stödverksamhetens andel av de totala kostnaderna. Nyckeltalen är valda därför att de omfattar huvuddelen av verkets verksamheter och kostnader. Resultaten av nyckeltalen redovisas i avsnittet Kostnad fördelad på mönstrad, antagningsprövad och lämplighetsundersökt på sidan 21 och i avsnittet Stödverksamhetens andel av de totala kostnaderna på sidan 24.

Styrkort och resultatkontrakt

För styrning och uppföljning av verksamheten använder Pliktverket styrkort. Målen i detta är både regeringens mål som de anges i regleringsbrevet och verkets egna mål. Verket följer upp målen regelbundet. Under 2009 har sju av tio mål uppnåtts, vilket får ses som ett mycket gott resultat. De mål som inte uppnåtts – antalet mönstrande och antagningsprövande, andel tågresande samt en ökad andel nöjda medarbetare – ligger nära måluppfyllelse. En medarbetarundersökning genomförs under februari 2010, och resultatet kan därför inte mätas ännu.

Under året har resultatkontrakt upprättats mellan verksamhetschefen och samtliga avdelningschefer. Syftet är att vidareutveckla styrningen genom att bryta ned styrkortets mål samt att öka medarbetarnas delaktighet.

Kvalitetsindikatorer

För att säkerställa att Pliktverket upprätthåller god kvalitet i verksamheten och även höjer kvaliteten har verket formulerat ett kvalitetsmål i verksamhetsplaneringen. Minst fyra av fem kvalitetsindikatorer ska ha förbättrats.

Indikatorerna är:

1. Avgångar vid förband.
2. Bemötande vid mönstring.
3. Ensade bedömningsgrunder.
4. Dokumentation.
5. Mönstringsplanering av kvinnor och nya svenska medborgare.

Eftersom verket inte har använt dessa kvalitetsindikatorer tidigare kommer de att följas upp och utvärderas också under 2010.

Avgångar

Avgångarna har minskat till i genomsnitt 10,2 procent, vilket är en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med 2008.

Bemötande

I genomsnitt 88 procent av dem som svarat på verkets enkät om hur de anser sig bemötta under mönstringen/antagningsprövningen uppgav att de har blivit bra eller mycket bra bemötta.

Ensade bedömningsgrunder

Efter inventering av utbildningsbehov för verkets hälso- och sjukvårdspersonal har kompetensutveckling genomförts. I kombination med att regelverket för berörda yrkesgrupper har förtydligats har detta haft mycket positiva effekter.

Den journalgranskning som genomförts visar stor samstämmighet inom och mellan regionkontoren.

PM externt urval omfattande medicinska undersökningar har utarbetats.

Dokumentation

Ett nytt verktyg för journaldokumentation har införts. Verktöget har tagits emot väl av sjuksköterskorna i verket. Positiva reaktioner har också kommit från förbandssjukvården.

Mönstringsplanering av kvinnor och nya svenska medborgare

För nya svenska medborgare finns inget systemstöd för att utvärdera målluppfyllnaden.

Kostnad fördelad på mönstring, antagningsprövning och lämplighetsundersökt

Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning står för den största andelen av verkets kostnader. Att i ett stegvist förfarande göra lämplighetsundersökningar, mönstra och antagningspröva är också verkets huvudsakliga uppgift. Därmed är antalet lämplighetsundersökta och mönstrande/antagningsprövande måtten på verkets prestationer inom det största

verksamhetsområdet. Detta innebär att det bakom relativt små förändringar i nyckeltalen kan ligga stora förändringar av antingen nettokostnaden eller prestationerna. Verket anser därför att nedanstående nyckeltal visar på myndighetens effektivitet inom det största verksamhetsområdet.

Definition av lämplighetsundersökt

Beräkningsgrunden Lämplighetsundersökt är:

-totalförsvarspiktig (i detta fall i huvudsak 17-18 åriga ungdomar) som varit föremål för eller deltagit i något av de selekteringssteg²⁰ som Pliktverket använder för att kunna besluta om individen ska mönstra/antagningspröva och slutligen skrivas in till grundutbildning eller i utbildningsreserven.

Definition av mönstrad/antagningsprövad

Beräkningsgrunden Mönstrad/antagningsprövad är:

- totalförsvarspiktig som personligen inställt sig vid något av Pliktverkets regionkontor eller där verket genomför utflyttad mönstring och deltagit i något, några eller samtliga test under mönstringen/antagningsprövningen.

Antalet mönstrande/antagningsprövande och lämplighetsundersökta framgår av tabell 1.

Kostnaden

Kostnaden i tabell 8 och 9 är nettokostnaden för verksamheten mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning (se tabell 17). För att kunna jämföra mellan åren har samtliga avvecklingskostnader samt kostnader för avsättning av dubbelhyra räknats bort.

Kostnad fördelad på mönstrad/antagningsprövad

Nyckeltalets värde varierar och beror, förutom den fördelade kostnaden, bland annat på följande faktorer:

- Kostnaden fördelad på mönstrad/antagningsprövad är kopplad till hur många ungdomar som Pliktverket kallat och hur många som inställt sig för att mönstra/antagningspröva. Ett lågt nyckeltal skulle därmed betyda hög effektivitet i verksamheten.
- Ett lågt nyckeltal kan vara en indikation på att Pliktverket kallat och mönstrat/antagningsprövat för många ungdomar i förhållande till utbildningsanordnarnas behov av pliktiga.

²⁰ För män omfattar detta: aviseringar från andra myndigheter, intyg som styrker exempelvis hälsohinder, deltagande i webbaserad lämplighetsundersökning. För kvinnor omfattar detta (hittills): hälsodeklaration och uppgifter om exempelvis medborgarskap, antagningsprövning där prövningen föregåtts av en hälsodeklaration samt webbaserad lämplighetsundersökning.

- Man kan också anta att nyckeltalets storlek ger indikationer om kvaliteten i mönstringen/antagningsprövningen. Kvaliteten kan påverkas av hur många och hur noggranna tester som den totalförsvarspliktige får göra under prövningen. Ur detta perspektiv kan ett sjunkande nyckeltal visa på en kvalitetsförsämring, ett stigande kan tyda på att vissa moment överarbetas i förhållande till fastställda rutiner.

Pliktverket har i huvudsak negativa erfarenheter av att målstyra antalet som kallas till mönstring. Mönstringspersonalen upplever att det kvantitativa mönstringsmålet inte är balanserat mot antalet beställda tjänstgöringsbefattningar. Detta kan leda till att personalen känner sig understimulerad. På sikt kan det också leda till sämre kvalitet i mönstringsverksamheten.

Tabell 8. Nettokostnad fördelad på mönstrad/antagningsprövad

År	Kostnad kr	Kostnad, kr, justerat med KPI, prisläge 2009
2007	8 657	8 813
2008	5 670	5 721
2009	6 298	6 298

Nyckeltalet har stigit jämfört med 2008. Detta beror på att antalet mönstrande/antagningsprövande har minskat med knappt 3 700. Den främsta orsaken är att utbildningsanordnarens behov av värnpliktiga har minskat till 4 500. Pliktverket mönstrade/antagningsprövade 5,6 personer per utbildningsplats, vilket måste ses som mer än tillräckligt. Det är värt att notera att nästan 600 kvinnor valde att avstå från att antagningspröva efter regeringsbeslutet 7 (dat: 2009-07-30, dnr: Fö2008/3223/MIL). De kostnader som fördelas i nyckeltalet minskade med 7,4 miljoner kronor eftersom personalkostnaderna var lägre.

Kostnad fördelad på lämplighetsundersökt

Nyckeltalet Kostnad fördelad på lämplighetsundersökt varierar med antalet mönstringsskyldiga män och antalet 17-åriga kvinnor som valt att svara på frågorna i verkets webbaserade lämplighetsundersökning. Antalet kvinnor över 17 år som ansöker om att få antagningspröva påverkar också.

Tabell 9. Nettokostnad fördelad på lämplighetsundersökt

År	Kostnad kr	Kostnad, kr, justerat med KPI, prisläge 2009
2007	2 435	2 479
2008	2 020	2 038
2009	1 556	1 556

Riktvärdet på 1 750 kr per lämplighetsundersökt för år 2009 är uppnått. Detta beror på att de kostnader som fördelas i nyckeltalet har minskat med

7,4 miljoner kronor och att drygt 16 000 fler har deltagit i lämplighetsundersökningen.

En orsak till det förbättrade resultatet kan också vara att verkets styrkort för 2008 innehöll ett tydligt mål att öka antalet kvinnor som svarar på lämplighetsundersökningen.

Som tidigare beskrivits bygger nettokostnaden i ovanstående nyckeltal på kostnaden för hela verksamheten mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning. Fördelar man kostnaden för att genomföra lämplighetsundersökningen på antalet som svarat på frågorna blir resultatet 77 kronor per person.

Tabell 10. Styckkostnad per lämplighetsprövning

År	Kostnad kr
2009	77

Stödverksamhetens andel av de totala kostnaderna

Nyckeltalet visar den centrala stödverksamhetens andel av verkets totala kostnader. Det centrala stödet omfattar kostnader för ledning och central administration inklusive lokaler. Syftet med nyckeltalet är att försöka mäta hur effektiv administrationen är.

För att kunna jämföra mellan åren är samtliga avvecklingskostnader frånräknade.

Tabell 11. Den centrala stödverksamhetens andel av de totala kostnaderna.

År	Andel i procent
2007	15,3
2008	14,5
2009	14,0

Nyckeltalet sjönk till 14,0 procent 2009. Det innebär att den centrala stödverksamheten minskade i högre grad än övrig verksamhet. En bidragande orsak är att den organisation med färre medarbetare i stödverksamheten som infördes 1 juli 2008 fått genomslag på helårsbasis under 2009.

Antalet mönstrade per årsarbetskraft

Pliktverket ska enligt punkt 7 i regleringsbrevet redovisa antalet mönstrade och antagningsprövade respektive lämplighetsundersökta per årsarbetskraft jämfört med det tre senaste åren. Utvecklingen ska analyseras och kommenteras.

Antalet mönstrade/antagningsprövande och lämplighetsundersökta framgår av tabell 1.

Antalet årsarbetskrafter överensstämmer med sammanställningen över väsentliga uppgifter minskad med arbete som utförts i den avgiftsfinansierade verksamheten. För att få en bättre jämförelse mellan åren ingår inte medarbetare i avvecklingsorganisationen.

Tabell 12. Mönstrad/antagningsprövad per årsarbetskraft

År	Antal
2006	159,4
2007	98,1
2008	160,8
2009	145,3

Nyckeltalet har försämrats jämfört med 2008 trots att årsarbetskrafterna i nyckeltalet minskade med 8,6. Anledningen är att antalet mönstrande/antagningsprövande minskade med knappt 3 700.

Tabell 13. Lämplighetsundersökta per årsarbetskraft

År	Antal
2006	217,7
2007	348,6
2008	451,5
2009	587,9

Lämplighetsundersökta per årsarbetskraft har ökat jämfört med föregående år. Ökningen beror på att antalet årsarbetskrafter minskat samt att drygt 16 000 fler har deltagit i lämplighetsundersökningen.

Stöd till EU-ordförandeskapet

I verkets regleringsbrev erinrade regeringen om 7 § myndighetsförordningen (2007:515) och att Sveriges ordförandeskap i EU ställer stora krav på tillgänglighet under hela 2009, men särskilt under juli månad.

Utöver att hänsyn togs till ordförandeskapet i samband med Pliktverkets verksamhetsplanering har regeringen inte ställt några övriga tillgänglighetskrav på myndigheten.

Uppdrag

Pliktverkets arbete för att minska avgångarna

Enligt uppdrag 9 i regleringsbrevet ska Pliktverket i samverkan med Försvarsmakten redovisa arbetet för att minska andelen totalförsvarspiktiga som avbryter grundutbildningen. Redovisningen ska innehålla en analys av vilka faktorer som påverkar andelen avgångar samt en redovisning av planerade och vidtagna åtgärder vid mönstring eller antagningsprövning, under inledande grundutbildning samt under övrig grundutbildning.

Under 2009 har 10,1 procent av de män som ryckt in till någon av Försvarsmaktens utbildningsanordnare avbrutit sin grundutbildning. Detta är en väsentlig minskning jämfört med både 2007 och 2008. Av de kvinnor som ryckte in har 11,0 procent avbrutit grundutbildningen och det är en liten ökning jämfört med de två föregående åren.

Tabell 14. Avgångar bland inryckta kalenderåren 2007-2009. Procent av inryckta.

Kalenderår för inryckning och avgångar	2009	2008	2007
Män	10,1	11,6	11,4
Kvinnor	11,0	10,6	10,2
Totalt	10,2	11,5	11,2

Pliktverkets personal genomför årligen skattningsövningar för att säkerställa att alla som mönstrar och antagningsprövar behandlas lika.

Verket tar ut de bäst lämpade till tjänstgöring varvid befattningskraven från Försvarsmakten är utgångspunkt. Cirka 60 procent av de mönstrande har högre kapaciteter än Försvarsmaktens befattningskrav.

Förutom de gemensamma aktiviteter som redovisas under rubriken "Övrig uppdragsverksamhet" har Pliktverket på Försvarsmaktens begäran²¹ deltagit vid så kallade informationshelger.

För många unga män och kvinnor är värnplikstjänstgöringen en stor omställning. De flesta klarar den nya miljön och de nya kraven på ett bra sätt. Psykiska eller psykosociala anpassningsproblem är tillsammans med problem med muskler, skelett, leder och en del andra skador de vanligaste orsakerna till avgångar bland dem som trots allt inte kan fullgöra tjänsten. Det är små skillnader mellan könen.

Tillsammans med utbildningsförbanden har Pliktverket gjort kontinuerliga uppföljningar under året. Avgångsorsakerna har analyserats och jämförelser har gjorts mellan utbildningsförbanden.

²¹ Hemställan om stöd vid informationshelg P 4 beteckning 16 745:31297

Huvuddelen av de pliktiga som påbörjade sin tjänstgöring under året är bland de första som genomfört den webbaserade lämplighetsundersökningen.

Sammantaget har verkets och Försvarmaktens samlade ansträngningar lett till minskade avgångar.

Åtgärder med anledning av regeringsbeslut

Verksamhetsplanering

Regeringen beslutade den 23 april 2009 om ändring i Pliktverkets regleringsbrev. I beslutet betonar regeringen att verket ska visa återhållsamhet för att inte försvåra genomförandet av de förslag som framgår av betänkandet Totalförsvarsplikten i framtiden (SOU 2009:98) under 2010.

Verkschefen beslutade i mars 2008 att införa anställningsstopp till och med 31 augusti 2008. Senare förlängdes anställningsstoppet till att gälla året ut. Mot bakgrund av omvärldsläget beslutade verkschefen i januari 2009 om fortsatt anställningsstopp hela 2009. Anställningsstoppet innebär att anställningsärenden bereds på verksnivå och att alla alternativ till rekrytering ska utredas innan en rekrytering påbörjas. Med anledning av beslutet har verket avropat timavlönade vikarier i större utsträckning än tidigare och tillämpat möjligheten att visstidsanställa medarbetare.

Färre personärenden och minskat behov av stöd till förbanden

Riksdagen beslutade den 16 juni 2009 om frivillig rekrytering och utbildning av sådan personal som idag tjänstgör enligt lagen om totalförsvarsplikt. Den 30 juli 2009 beslutade regeringen om uppdrag till Försvarsmakten och Pliktverket samt anvisningar om hur myndigheterna ska genomföra verksamheten med anledning av riksdagsbeslutet. Besluten har väsentligt förändrat Pliktverkets förutsättningar och mönstringsförrättarnas arbetsuppgifter då verket enbart ska skriva in till utbildningsreserven.

Med anledning av mönstringsförrättarnas minskade arbetsuppgifter beslutade verkschefen att Pliktverket från och med den 1 december 2009 ska vara bemannat med två mönstringsförrättare på heltid vid varje regionkontor.²²

Inga fler kallelser till tjänstgöring

Pliktverket har stoppat alla möjligheter att skriva ut kallelser till tjänstgöring. Verket vill säkerställa att kallelserna inte av misstag skickas till personer som är inskrivna för värnplikt med inryckning efter den 1 juli 2010, men som ännu inte fått sin inskrivning ändrad.

²² Beslut om ändrad organisation VL 2009:53

Ändring av Försvarsmaktens utbildningsbehov

Försvarsmakten har i två skrivelser²³ anmält minskade behov om sammanlagt 112 befattningar. Beställningsändringarna har medfört en extrakostnad för Pliktverket på cirka 30 000 kronor. Kostnaden har debiterats Försvarsmakten.

Inskrivning i utbildningsreserven

Verket har utarbetat särskilda processdirektiv²⁴ med anledning av regeringens beslut att Pliktverket till och med den 30 juni 2010 kan skriva in totalförsvarspliktiga enbart i en utbildningsreserv.

När direktiven tillämpades visade det sig att kvinnor som ansökt om att få antagningspröva avstod eftersom de inte var intresserade av inskrivning i en utbildningsreserv. Kvinnor som ansöker om att få antagningspröva har oftast en mycket klar uppfattning om vilken eller vilka befattningar de vill tjänstgöra i. Om detta inte kan infrias är det verkets erfarenhet att de hellre avstår från inskrivning. Många kvinnor återtog därför sina ansökningar före, under och efter antagningsprövning. Också för många män med mycket bra mönstringsvärden visade sig direktiven vara kontraproduktiva genom att deras eventuella intresse för frivillig tjänstgöring efter den 1 juli 2010 var villkorad till viss befattning och/eller utbildningsplats.

Information till totalförsvarspliktiga som är berörda av reformen

Riksdagens beslut om ny inriktning för rekrytering och militär grundutbildning samt regeringens beslut att Pliktverket ska skriva in de totalförsvarspliktiga i en utbildningsreserv har inneburit omfattande informationsinsatser från Pliktverkets sida.

Personlig information i besked och beslut

Pliktverkets besked och beslut till dem som skulle kallas till mönstring och antagningsprövning eller redan var kallade har omarbetats under andra halvåret. Dessa innehåller numera information om frivilligsystemet, vad det innebär för ungdomarna och vart de kan vända sig om de är intresserade av den frivilliga militära grundutbildningen. Detaljerna om utbildningen har varit oklara, men Pliktverket har vidarebefordrat de uppgifter om intresseanmälan, ansökan och informationsvägar, som Försvarsmakten har lämnat till verket.

I de skriftliga kontakterna med ungdomarna har Pliktverket också informerat om utbildningsreserven och vad en inskrivning i utbildningsreserven innebär för dem.

²³ Hemställan om utökad norm för insatssoldater, Pliktverkets Dnr 103:0477 och Förändringar av produktionsutlägg av värnpliktiga 3. Sjöstridsflottiljen. HKV beteckning 16 721:62858.

²⁴ Processdirektiv angående hantering av mönstrande och antagningsprövande från och med augusti 2009. Dnr 601:0408.

Extra information till de kvinnor som redan var kallade till antagningsprövning

De cirka 2 000 unga kvinnor som var kallade till antagningsprövning fick i början av augusti ett personligt brev där Pliktverket informerade om de nya förutsättningarna. De fick även information om utbildningsreserven och att de kan söka den frivilliga militära utbildningen hos Försvarsmakten.

Muntlig och skriftlig information på regionkontoret

Vid den inledande informationen på regionkontoren får de totalförsvarspliktiga numera ett informationsblad om de nya förutsättningarna, om utbildningsreserven och Försvarsmaktens planerade utbildningsstart. Informationsbladet innehåller också kontaktuppgifter till Försvarsmakten och adresser till webbplatser med mer information om den frivilliga utbildningen.

Regionkontorens elektroniska informationsskärmar och den film som visas i anslutning till inskrivningsprovet har uppdaterats utifrån de nya förutsättningar som gäller för mönstring, antagningsprövning och inskrivning. Revideringen av filmen har medfört en extra kostnad på omkring 70 000 kronor.

Pliktverkets ungdomsinformatörer har haft dagliga kontakter med ungdomar på regionkontoren, i skolor, vid mässor och andra arrangemang för ungdomar samt på ungdomssajten www.lumpen.nu. På Pliktverkets initiativ informerade därför en representant för Försvarsmaktens högkvarter dem och ytterligare några medarbetare om frivilligsystemet.

Vissa trycksaker har verket varit tvunget att kassera eller komplettera med extra informationsblad eftersom trycksakerna blivit inaktuella i och med de ändrade förutsättningarna. Detta har inneburit extra kostnader, som verket uppskattar till drygt 30 000 kronor.

Information på webbplatserna

Redan första veckan i augusti 2009 publicerade Pliktverket information på myndighetens webbplats och ungdomssajten www.lumpen.nu om vad frivilligheten kommer att innebära och att verket fram till halvårsskiftet 2010 kan skriva in lämpade ungdomar enbart i utbildningsreserven.

Informationen har lämnats bland annat i form av frågor och svar, FAQ, och riktar sig främst till de ungdomar som ska mönstra eller antagningspröva eller redan har gjort det och till dem vars utbildning sträcker sig över den 1 juli 2010.

Omarbetad information om förmåner

Förmånsinformationen till de totalförsvarspliktiga och till dem som informerar om förmåner har omarbetats inför 2010 och finns numera enbart i elektronisk form på Pliktverkets webbplats och som USB-minne för Försvarsmaktens förband. Besökaren får också veta att Försvarsmakten ansvarar för informationen om förmåner under den frivilliga militära grundutbildningen.

Mässor och events

Den information som Pliktverket har förmedlat till besökarna vid årets mässor och events, till exempel Rix FM Festival, har modifierats i och med reformen om nytt personalförsörjningssystem. Vid evenemangen har ungdomarna fått den information som varit möjlig att ge med tanke på att detaljerna ännu inte varit klara.

Broschyr om Försvarsmaktens utbildningar och yrken

I slutet av december 2009 färdigställde Försvarsmakten broschyren *Har du det som krävs?* om myndighetens utbildningar och yrken. Broschyren fanns på Pliktverkets regionkontor i januari 2010 och distribueras under våren 2010 tillsammans med Pliktverkets skrivelser till dem som är berörda av övergången till frivillighet.

Information till dem som är krigsplacerade i insatsorganisationen

Pliktverket har förberett den skriftliga informationen till de totalförsvarspliktiga som är krigsplacerade i insatsorganisationen.

Inriktning av mönstringsverksamheten m.m.

Enligt regeringsbeslutet ska inriktningen vara att Pliktverket fortsätter mönstringen fram till den 1 juli 2010. Därefter ska verket kunna genomföra tester utifrån Försvarsmaktens behov.

Under 2010 ska verket även upprätthålla den verksamhet som rör krigsplacering, stöd och service vid bemanning med totalförsvarspliktiga samt personalredovisning.

Pliktverket har inventerat personalbehov och behov av IT-stöd och funnit att befintliga resurser, så långt det nu är känt, är tillräckliga för att lösa dessa uppgifter.

Samverkan

Under andra halvåret har Pliktverket deltagit i flera samverkansmöten med Försvarsmakten för att på bästa sätt genomföra övergången till ett personalförsörjningssystem baserat på frivillighet. Verket är också representerat i Försvarsmaktens införandegrupp för frivillig personalförsörjning (IFP). Införandegruppens arbete ska resultera i en implementeringsplan²⁵ för frivilligsystemet.

Arbetet kommer att fortsätta under 2010.

²⁵ Försvarsmaktens skrivelse HKV 16 130:67700

Övrigt väsentligt i verksamheten

IT-projekt

Projekt Plis Mil Kro

Försvarmakten har givit Pliktverket uppdraget att ersätta det nuvarande data-systemet Syom, eftersom systemet är gammalt och omodernt och driften inte kan förlängas utan höga kostnader. I systemet redovisas bland annat Försvarmaktens personal inom den militära krigsorganisationen.

Under senare delen av 2008 startade ett projekt i syfte att utveckla ett nytt fristående delsystem av Plis. Systemet är planerat att driftsättas den 1 januari 2011 (del I) och den 1 januari 2012 (del II). Kostnaden för hela projektet är budgeterad till cirka 11 miljoner kronor.

Pliktverket har på Försvarmaktens hemställen lämnat en konsekvensbeskrivning²⁶ inför ett eventuellt beslut om förlängd drift av IT-systemet Syom 80. Anledningen är den stora osäkerhet som nu råder om hur Pliktutredningens och Stödutredningens betänkanden kommer att påverka Försvarmaktens och Pliktverkets framtida personalredovisning och behovet av informationsutbyte mellan myndigheternas datasystem Plis och PRIO. I konsekvensbeskrivningen förordar verket ett års förlängd drift av Syom 80 och att ersättningssystemet Plis Mil Kro tas i drift senast den 1 januari 2012. Försvarmakten²⁷ har beslutat bekosta förlängd drift av Syom till och med den 31 december 2011.

Pliktverket bedömer merkostnaden för ett års senareläggning av projektet till cirka 200 000 kronor. Ytterligare utvecklingskostnader kan tillkomma om viss nyckelpersonal inte kan disponeras som planerat.

Nordiskt samarbete om lämplighetsundersökning

Det nordiska samarbetet, främst med Norge, har fortsatt under 2009. Pliktverket har besökt norska Vernepliktsverket för att presentera verkets egenutvecklade lämplighetsundersökning och redovisa erfarenheterna från utvecklingen och användningen av systemet. Norska Vernepliktsverket besökte Pliktverket i samband med den årliga selekteringen och demonstrerade då sin version av lämplighetsundersökning, som i huvudsak bygger på Pliktverkets modell.

Utflyttad mönstring

För att underlätta de norrländska ungdomarnas resor till mönstring och antagningsprovning flyttade Pliktverket verksamheten till F21 lokaler i Luleå under fyra veckor. Omkring 1 320 ungdomar kallades till provning under dessa veckor och drygt 1 200 inställde sig. Pliktverket bedömer att den utflyttade mönstringen genomfördes med samma kvalitet som mönstringen på ordinarie mönstringsort.

²⁶ Konsekvensbeskrivning vid ett eventuellt beslut om förlängd drift av SYOM 80 dnr 08/702:0168:8

²⁷ HKV beteckning 16 310:68515

Omfattande medverkan i utredningen En förändrad totalförsvarsplikt

Pliktverkets expertledamot i utredningen En förändrad totalförsvarsplikt har deltagit i samtliga sammanträden och seminarier. Utöver detta har Pliktverket kontinuerligt lämnat ett mycket omfattande bakgrundsmaterial på uppdrag av kommittésekretariatet. Pliktverkets yttrande över utredningens slutbetänkande Totalförsvarsplikt och frivillighet (SOU 2009:63) lämnades till regeringen den 12 oktober 2009.²⁸

Underlag till Stödutredningen

Regeringen beslutade den 22 januari 2009 att tillsätta en utredning med uppgift att se över stödet till Försvarmakten. Utredningen antog namnet Stödutredningen. Pliktverket har på begäran av utredningssekretariatet lämnat omfattande underlag²⁹.

Verkets yttrande³⁰ över betänkandet sändes till regeringen den 27 juli.

Översyn av nyckeltal i mönstringsprocessen

Verkschefen beslutade den 12 maj 2008 att en arbetsgrupp skulle identifiera vilka åtgärder som kunde bidra till ytterligare rationaliseringar och högre resursutnyttjande i mönstrings- och urvalsverksamheten. Arbetsgruppen redovisade sin rapport³¹ den 5 december 2008. Huvuddelen av de förslag som lämnades har genomförts under 2009.

Våren 2009 kompletterades rapporten med en översyn av fastställda nyckeltal för mönstring och antagningsprövning. Översynen gjordes av en särskild arbetsgrupp med företrädare för samtliga berörda yrkesgrupper. Företrädarna kartlade tidsåtgång m.m. i nära samverkan med övrig personal i mönstringsprocessen. Förutsättningarna var att mönstringen ska innehålla bestämda moment och metoder. Verket kommer att använda erfarenheterna för att förbättra produktiviteten under 2010.

Flytt av regionkontoret i Stockholm

Under året har Pliktverkets regionkontor i Stockholm (RKS) flyttat från Täby till mer moderna lokaler i Värtahamnen.

Avveckling av verksamheten i Täby, flyttning och i ordningsställande av de nya lokalerna genomfördes i huvudsak under juni - augusti då mönstring och urval genomförs i begränsad omfattning vid regionkontoret.

Under hösten har de nya lokalerna färdigställts och de gamla lokalerna återställts och lämnats till hyresvärderna. I och med detta har verket avvecklat den säkerhets-

²⁸ Yttrande över betänkandet "Totalförsvarsplikt och frivillighet" (SOU 2009:63) 2009-10-12 dnr 501:0695:8

²⁹ VL beslut 2009:04 och VL beslut 2009:25

³⁰ Yttrande över stödutredningens rapport "Ett användbart och tillgängligt försvar – Stödet till Försvarmakten" (FÖ 2009:A) 2009-07-27 dnr. 501:0183:4

³¹ Arbetsmetoder i mönstringsprocessen 2009-04-28 VL 2009:30

och kommunikationsutrustning som verket nyttjat tillsammans med Försvarmakten i Näsby.

Pliktverksdagar och fackdagar

Pliktverkets personal samlas ungefär vartannat år för gemensamma föreläsningar och informationsutbyte. Det är också ett tillfälle för verkschefen att träffa all personal samtidigt. Dessa sammankomster kallas Pliktverksdagar och genomfördes den 6-7 april i Jönköping.

I det läge som verket befann sig, med två pågående utredningar och därmed en synnerligen osäker framtid, var det viktigt att samla all personal och ge den information som fanns samt försöka sja om framtiden. Den stora utmaningen – under förutsättning att verket skulle finnas kvar – var att i högre grad än tidigare leva på egna intäkter och mindre på anslag. I syfte att medvetandegöra detta hade Pliktverket bjudit in två föredragshållare som båda hade egen erfarenhet av att arbeta i intäktsfinansierade verksamheter – vid Posten och FOI. En annan programpunkt var en föreläsning om Statstjänstemannarollen med tonvikt på regelverket och etiska frågor.

Direkt efter Pliktverksdagarna genomfördes den 7-8 april så kallade fackdagar i samma lokaler. Detta medförde att resekostnader m.m. för deltagande personal kunde begränsas.

Fackdagarnas deltagare informerades om den försvarspolitiska inriktningspropositionen med tyngdpunkt på personalförsörjning. Därefter genomfördes ett föredrag från Försvarmakten där erfarenheter från utlandstjänst belystes, speciellt med inriktning på kravprofiler och uttagningar.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat/kapitalförändring

Tabell 15 Ekonomiskt resultat/kapitalförändring per verksamhet 2009. Tkr

Finansieringsform	Kostnader 2009		Intäkter 2009		Resultat/ Kapitalför- ändring 2009
	Utfall	Budget enl regl brev	Utfall	Budget enl regl brev	
Verksamhet			Anslag ¹⁾	Övr int	
<i>Anslagsfinansierad verksamhet</i>					
Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutb	141 729		140 296	1 433	
Enskilda ärenden	15 445		15 169	276	
Summa	157 174		155 465	1 709	0
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet</i>					
Personalredovisning	15 721	20 000		16 111	20 000
Urvalstjänster	27 124	35 000		30 926	30 000
Övr uppdragsverksamhet	6 287	4 000		5 598	4 000
Summa	49 132	59 000		52 635	54 000
TOTALT anslags- och avgiftsfinansierad verksamhet	206 306			54 344	3 503

Tabellen ovan redovisar totala kostnader och intäkter. I avsnittet "Vad kostande verksamheterna?" framgår hur avvecklingskostnader påverkat respektive verksamhet.

1) Den totala anslagsförbrukningen framgår av anslagsredovisningen.

Kostnader

Verkets kostnader uppgick till 206,3 miljoner kronor 2009. I kostnaderna ingick följande poster:

- Kostnader för avvecklingen 2009, 5,0 miljoner kronor.
- Kostnader för avvecklingarna 2006 och 2008, -1,7 miljoner kronor.

För att kunna göra jämförelser mellan åren kommer ovanstående poster att frånräknas för att få en bättre bild av skillnaderna. För 2008 kommer avvecklingskostnader på 36,8 miljoner kronor samt avsättning för dubbelhyra på 12 miljoner kronor att frånräknas.

Jämförelse med 2008

En jämförelse med kostnaderna 2008 visar att de totala kostnaderna minskade med 10,5 miljoner kronor när ovanstående poster räknats bort. Minskningen beror främst på att personalkostnaderna var 8,9 miljoner kronor lägre 2009 jämfört med 2008 eftersom fler medarbetare ingick i den ordinarie organisationen första halvåret 2008, före omorganisationen. De finansiella kostnaderna var 2,0 miljoner kronor lägre än fjolåret på grund av lägre räntekostnader för lån.

Avvecklingskostnader 2009

Som en följd av beslut om ändrad organisation³² uppstod avvecklingskostnader på 5,0 miljoner kronor. Kostnaderna har i sin helhet belastat anslagsfinansierad verksamhet.

Intäkter, andra än anslag

Under 2009 minskade Pliktverkets intäkter med 29,2 miljoner kronor. Minskningen beror främst på att verket 2008 hade bidragsintäkter på 26,5 miljoner kronor från Försvarsmakten för att finansiera utgifter som var en följd av avvecklingen 2006.

Vad kostade verksamheterna?

Anslagsfinansierad verksamhet

Tabell 16 visar totala kostnader och intäkter för de tre senaste räkenskapsåren, fördelade på de anslagsfinansierade verksamheterna.

Tabell 16 Anslagsfinansierad verksamhet 2007-2009. Tkr

	År	Kostnader	Intäkter anslag	Övriga Intäkter
Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning	2007	147 436	195 749	18 831
	2008	176 416	147 213	27 920
	2009	141 729	140 296	1 433
Enskilda ärenden	2007	15 950	14 681	169
	2008	16 529	14 172	203
	2009	15 445	15 169	276

De lägre kostnaderna 2009 inom verksamheten Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning beror på att det 2008 ingick kostnader för avveckling samt avsättning för dubbelhyra. Övriga intäkter inom verksamheten minskade eftersom verket under 2009 inte hade några bidragsintäkter från Försvarsmakten för finansiering av avvecklingsutgifter.

³² VL beslut 2009:53

Tabell 17 visar kostnader och andra intäkter än anslag inom den anslagsfinansierade verksamheten. Effekterna av avvecklingarna är frånräknade för samtliga år. För 2008 är även kostnaderna för avsättning av dubbelhyra frånräknade.

Tabell 17 Anslagsfinansierad verksamhet 2007-2009. Tkr, exklusive avveckling m.m.

	År	Kostnader	Intäkter (andra än anslag)
Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning	2007	154 278	919
	2008	144 600	1 260
	2009	137 372	1 417
Enskilda ärenden	2007	15 950	169
	2008	14 305	203
	2009	15 579	276

Mönstring, antagningsprövning, inskrivning och stöd under grundutbildning

Verksamheten kostade 137,4 miljoner kronor, vilket är 7,2 miljoner kronor mindre än 2008. Minskningen beror främst på lägre personalkostnader.

Enskilda ärenden

Kostnaderna ökade med 1,3 miljoner kronor jämfört med 2008 och detta berodde på högre kostnader för personal samt högre fördelade datakostnader.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Tabell 18 Avgiftsfinansierad verksamhet 2007 - 2009. Tkr

Verksamhet	År	Ingående ¹⁾	Kostnader ²⁾	Intäkter ³⁾	Resultat	Utgående
Personalredovisning	2007	5 449	15 913	18 839	2 926	8 375
	2008	8 375	16 109	17 148	1 039	9 414
	2009	6 321	15 721	16 111	390	6 711
Urvalstjänster	2007	1 484	37 101	37 302	201	1 685
	2008	1 685	48 204	35 287	-12 917	-11 232
	2009	-11 232	27 124	30 926	3 802	-7 430
Övrig uppdragsverksamhet	2007	5 907	6 079	4 045	-2 034	3 873
	2008	3 873	4 469	3 000	-1 469	2 404
	2009	-689	6 287	5 598	-689	-1 378

- 1) Ingående ackumulerat myndighetskapital 2009 för verksamheterna Personalredovisning och Övrig uppdragsverksamhet har kompletterats med de slutliga kostnaderna för "Informationsprojekt – ungdomar med utländsk bakgrund". Kostnaderna på totalt 6 186 tkr har fördelats lika mellan verksamheterna. Ackumulerade kostnader för projektet saknas i kolumnen Utgående för åren 2008 och 2007 i och med att projektet särredovisades de åren.
- 2) I utfallet 2009 ingår avvecklingskostnader för verksamheten Urvalstjänster med -909 tkr.
I utfallet 2008 ingår avvecklingskostnader samt kostnader för avsättning av dubbelhyra för lokaler vid Näsby Park för verksamheten Personalredovisning med 957 tkr, Urvalstjänster med 12 738 tkr och Övrig uppdragsverksamhet med 1 077 tkr.
I utfallet 2007 ingår avvecklingskostnader för verksamheten Personalredovisning med 1 399 tkr, Urvalstjänster med 1 484 tkr och Övrig uppdragsverksamhet med 1 857 tkr.
- 3) Intäkterna avser både intäkter av avgifter och andra ersättningar och finansiella intäkter.

Personalredovisning

Verksamheten visade ett överskott på 0,4 miljoner kronor. Intäkterna var 1,0 miljoner kronor lägre än 2008 och detta beror på att intäkterna från Socialstyrelsen minskade med 1,8 miljoner kronor. Intäkterna från Försvarsmakten ökade något.

Urvalstjänster

Intäkterna minskade med drygt 4 miljoner kronor beroende på lägre intäkter från Rikspolisstyrelsen. Resultatet, frånräknat effekter av avveckling, var ett överskott på 2,9 miljoner kronor.

Övrig uppdragsverksamhet

Verksamheten visade ett underskott med 0,7 miljoner kronor. Intäkterna ökade med 2,6 miljoner kronor tack vare högre intäkter från Försvarsmakten.

Akkumulerat myndighetskapital inom avgiftsfinansierad verksamhet

Verkets ackumulerade underskott från avgiftsfinansierad verksamhet var -2,1 miljoner kronor vid utgången av 2009. Underskottet består av överskott inom

Personalredovisning med 6,7 miljoner kronor, underskott inom Urvalstjänster med 7,4 miljoner kronor samt underskott inom Övrig uppdragsverksamhet med 1,4 miljoner kronor.

Övrigt

I sista prognosen för 2009³³ räknade verket med ett anslagssparande på 3,5 miljoner kronor 2009 . Vid årets slut var anslagssparandet 0,3 miljoner kronor. En orsak till det lägre anslagssparandet var att årets minskning av semestereskuld per den 31 december 2008 blev 2,1 miljoner kronor högre än beräknad.

³³ Dat: 2009-10-27, dnr: 655:0023:5

Övriga redovisningar

Risk- och sårbarhetsanalys under 2009

Enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap ska myndigheterna i samband med årsredovisningen lämna en redovisning baserad på den risk- och sårbarhetsanalys som verket har gjort. Pliktverket har under 2009 genomfört en förnyad risk- och sårbarhetsanalys, som fastställdes den 16 december 2009³⁴. Risk- och sårbarhetsanalysen är sekretessbelagd enligt 18 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Kompetensförsörjning

Enligt 3 kapitlet 3 § i Ekonomiadministrativa bestämmelser för statlig verksamhet (EA 2009) ska myndigheten redovisa vad som är gjort för att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen ska myndigheten analysera och bedöma hur åtgärderna bidragit till att nå målen.

Framgångsfaktorer för att nå verksamhetens mål

För att nå målen arbetar Pliktverket med fyra framgångsfaktorer:

- Ledare som lyssnar, lär och stödjer
- Delaktiga medarbetare
- God arbetsmiljö
- Kompetensutveckling och friskvård

Ledare som lyssnar, lär och stödjer

Sedan omorganisationen 2008 är alla avdelningschefer nya på sina poster. Pliktverket påbörjade därför en chefsutbildning för att skapa tydlighet och medvetenhet om chefsrollen med dess befogenheter och ansvar. Syftet var också att göra cheferna medvetna om sina personliga förutsättningar att utvecklas samt skapa handlingsberedskap inför utveckling och förändring av verksamheten, trygg relation mellan chef och medarbetare och därmed en stark organisation. De moment som samtliga chefer genomförde 2009 var:

- Arbetsgivarpolitik och arbetsgivarrollen
- Praktisk arbetsrätt
- Anställningsvillkor
- Att arbeta i PA-system

Delaktig medarbetare

Pliktverket har fortsatt att arbeta efter det lokala samverkansavtalet med information och kommunikation. Ett hjälpmedel i detta arbete är kommunikationsplaner för att kommunicera frågor med rätt målgrupp. Pliktverket har som

³⁴ VL beslut 2009:60

arbetsgivare strävat efter att skapa öppenhet och dialog kring arbetet med arbetsbrist och uppsägningar, som blev en konsekvens av regeringens beslut om inskrivning enbart i utbildningsreserven.

God arbetsmiljö

Resultatet från 2008 års arbetsmiljöenkät presenterades i februari med ett Nöjd Medarbetar Index (NMI) som uppgick till 3,37 på en femgradig skala. Resultatet bedöms som något lågt. Enkätsvaren visade att medarbetarna inte var nöjda med arbetsplatsträffar, arbetsbelastning och arbetsledning. Verksövergripande åtgärder har varit chefsutbildning för en bättre arbetsledning och ett för myndigheten gemensamt samtalsunderlag för medarbetarsamtal och lönesamtal.

Markant lägre sjukfrånvaro

I förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605 kap 7 § 3) anges att uppgifter om sjukfrånvaro inom myndigheten ska redovisas i årsredovisningen.

Sjukfrånvaron är markant lägre än tidigare år. Den totala sjukfrånvaron i Pliktverket minskade med 1,79 procentenheter i förhållande till 2008. Både korttidssjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron har minskat. Män och kvinnors totala sjukfrånvaro har minskat, men kvinnornas andel har minskat mer än männens.

Flera tidigare långtidssjukskrivna har under 2009 fått hel sjukersättning från Försäkringskassan samt statlig sjukpension och därmed lämnat sin anställning vid Pliktverket. Det är också fler långtidssjukskrivna som under 2009 har återkommit till sitt ordinarie arbete på heltid än det har tillkommit nya sjukskrivningsfall.

Tabell 19 Sjukfrånvaro i förhållande till total ordinarie arbetstid ¹⁾

Sjukfrånvaro redovisad i procent	2009	2008	2007
Totalt	2,94	4,73	4,43
varav andel långtidssjuka (60 dagar eller mer) ²⁾	39	64	68
Kvinnor	2,89	4,90	3,76
Män	3,01	4,51	5,35
Anställda – 29 år	1,69	1,45	1,19
Anställda 30 – 49 år	1,55	3,09	3,42
Anställda 50 år -	3,74	5,85	5,13

1. Med ordinarie arbetstid avses tillgänglig arbetstid. Det omfattar möjliga arbetsdagar beräknade dels utifrån den del av året som arbetstagaren varit anställd, dels utifrån anställningens aktuella omfattning (ESV cirkulär 2003:3).

2. Värdet på raderna ska läsas som 2,94 procent av 39 procent etc.

Ett av Pliktverkets mål inom kompetensförsörjningen var att minska sjukfrånvaron från 4,73 procent 2008 till 4 procent 2009. Detta mål har myndigheten uppnått. Myndighetens ledningsgrupp har varje månad följt upp sjukfrånvaron på individnivå för att se både kort sjukfrånvaro och längre sjukskrivningsperioder. Myndigheten har arbetat med förebyggande friskvård under året. Tillsammans med

företagshälsovården har myndigheten genomfört flera undersökningar, dels med ett hälsoperspektiv, dels med ett stressperspektiv samt om balansen mellan arbetslivet och privatlivet.

Analys och bedömning

Efter de två genomgripande omorganisationerna 2006 och 2008 har myndigheten under året vidtagit åtgärder med särskild omtanke om medarbetarna. Pliktverket har trots två utredningar om verksamheten kunnat behålla den kompetens som krävs och har endast undantagsvis haft svårt att rekrytera kompetens. Pliktverkets medarbetare har nått verksamhetsmålen och dessutom lämnat underlag till utredningar och ställt om verksamheten för att underlätta övergången från plikt till frivillighet.

Användning av register om totalförsvarspliktiga

Enligt 5 § förordningen (1998:1229) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga ska Pliktverket i årsredovisningen rapportera hur verket använder registren över totalförsvarspliktiga och hur säkerhetskraven efterlevs.

Två register med uppgifter om totalförsvarspliktiga

Pliktverket registrerar uppgifter om totalförsvarspliktiga i Pliktverkets informationssystem, Plis, och i Systemomläggning 1980, Syom. I slutet av 2009 var drygt 3,4 miljoner personer registrerade i Plis.

Gallring

Av 15 § lagen (1998:938) om behandling av personuppgifter om totalförsvarspliktiga framgår att personuppgifter om totalförsvarspliktiga ska gallras när de inte längre behövs för de ändamål de insamlats för. Vissa uppgifter ska dock sparas för forskningens behov.

Av Pliktverkets interna bestämmelser (PIB 2008: 12) om gallring av upptagningar i systemen Plis och Syom framgår när olika uppgifter ska gallras ur registren.

Personuppgifter ur Syom har gallrats programenligt. Gallring av personuppgifter ur Plis kommer att påbörjas under 2010 efter analys av regeringens kommande proposition om den framtida personalförsörjningen inom försvaret. Detta för att säkerställa att personuppgifter, som kan behövas inför den frivilliga personalförsörjningen av soldater och sjömän inte försvinner.

Forskningsarkivregistret

Enligt Riksarkivets föreskrifter (RA-MS 2008:49) om bevarande och gallring hos Totalförsvarets pliktverk ska vissa angivna personuppgifter som rör totalförsvarspliktiga bevaras och överföras till ett särskilt forskningsarkivregister.

Pliktverket har under året fört personuppgifter till forskningsarkivregistren enligt plan.

Säkerheten är god

Pliktverket bedömer att säkerheten är god och att verket använder registren enligt ställda krav. Verket följer kontinuerligt upp och utbildar användare i både den tekniska och fysiska säkerheten i verkets IT-system.

49 registerutdrag under året

Pliktverket är enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) skyldigt att lämna ett så kallat registerutdrag till var och en som ansöker om det. Av registerutdraget ska framgå vilka uppgifter om den enskilde som Pliktverket har behandlat. Under 2009 har verket lämnat ut 49 registerutdrag, vilket är 15 fler än föregående år.

Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2009	2008	2007	2006	2005
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad låneram	60 000	85 000	85 000	110 000	102 000
Utnyttjad låneram	33 414	45 460	60 904	59 503	77 582
Kontokrediter i Riksgäldskontoret					
Beviljade kontokrediter	23 614	23 614	67 391	31 617	31 617
Maximalt utnyttjade kontokrediter	6 000	18 293	21 969	11 881	7 147
Räntor på räntekontot ¹⁾					
Räntekostnader	6	210	248	24	3
Ränteintäkter	43	29	17	142	-14
Avgiftsintäkter					
Budgeterade avgiftsintäkter enligt regleringsbrev	54 000	60 000	60 000	51 600	52 200
Totala avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten	53 998	56 826	61 567	54 415	54 191
Totala avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	0	0	0	108	0
Anslagskredit					
Beviljad anslagskredit	5 137	5 055	6 148	7 546	0
Utnyttjad anslagskredit	0	0	2 046	0	0
Anslagssparande	255	5 058	0	3 443	16 713
Antalet årsarbetskrafter	218	231	319	344	355
Medelantalet anställda ²⁾	222	254	340	378	388
Driftkostnad per årsarbetskraft	852	1 036	627	1 077	749
Årets kapitalförändring					
Anslagsfinansierad verksamhet	0	-3 437	66 044	-97 434	-78
Avgiftsfinansierad verksamhet	3 503	-13 957	30	243	-3 235
Summa	3 503	-17 394	66 074	-97 191	-3 313
Balanserad kapitalförändring	-9 966	-44 150	-110 223	-13 032	-9 719

1) I beloppen ingår, i förekommande fall, betald ränta på indraget anslagssparande.

2) Beräknat som ett medelvärde av fyra kalenderdagar (1 februari, 1 juni, 31 augusti och 1 november).

Resultaträkning (tkr)

		2009	2008
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		155 465	161 385
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	53 998	56 826
Intäkter av bidrag	Not 2	127	26 651
Finansiella intäkter	Not 3	219	81
Summa		209 809	244 943
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 4	-120 692	-161 461
Kostnader för lokaler	Not 5	-23 817	-36 695
Övriga driftkostnader	Not 6	-41 210	-41 130
Finansiella kostnader	Not 7	-394	-2 393
Avskrivningar och nedskrivningar		-20 193	-20 658
Summa		-206 306	-262 337
Verksamhetsutfall		3 503	-17 394
Årets kapitalförändring	Not 8	3 503	-17 394

Balansräkning (tkr)

		2009	2008
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9		
Balanserade utgifter för utveckling		28 021	40 926
		28 021	40 926
Materiella anläggningstillgångar	Not 10		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		2 005	794
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		10 239	8 571
		12 244	9 365
Fordringar			
Kundfordringar		12	163
Fordringar hos andra myndigheter	Not 11	6 993	9 471
		7 005	9 634
Periodavgränsningsposter	Not 12		
Förutbetalda kostnader		7 894	6 471
Övriga upplupna intäkter		244	0
		8 138	6 471
Avräkning med statsverket	Not 13	6 232	-5 058
		6 232	-5 058
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		20 527	0
Kassa och bank		10	0
		20 537	0
SUMMA tillgångar		82 177	61 338
SKULDER OCH KAPITAL			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	Not 14	-9 966	-44 150
Kapitalförändring enligt resultaträkning		3 503	-17 394
		-6 463	-61 544
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 15	18 308	25 844
Övriga avsättningar	Not 16	17 521	25 417
		35 829	51 261
Skulder mm			
Lån i Riksgälden	Not 17	33 414	45 460
Räntekontokredit i Riksgälden	Not 18	0	1 529
Skulder till andra myndigheter		3 031	3 806
Leverantörsskulder	Not 19	4 784	6 473
Övriga skulder		2 274	2 547
		43 503	59 815
Periodavgränsningsposter	Not 20		
Upplupna kostnader		9 308	11 609
Övriga förutbetalda intäkter		0	197
		9 308	11 806
SUMMA skulder och kapital		82 177	61 338

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning ¹⁾	Totalt disponibelt belopp	Utgifter ²⁾	Utgående överföringsbelopp
Uo 6 1:6 ap 1 Totalförsvarets pliktverk (ramanslag)	5 058	171 235		-16 324	159 969	-159 714	255
Uo 26 1:4 ap 40 Övergångseffekter av kostnadmässig anslagsavräkning (ramanslag)	0	0	40 842		40 842	-40 842	0

1) Indraget består av 16 321 tkr enligt regeringsbeslut Övergångseffekter av kostnadmässig avräkning mot anslag (2009-05-28, Fi2009/4428) samt av 3 tkr beroende på att anslagssparandet från 2008 översteg 3%.

2) Anslagsförbrukningen inom uo 6, 1:6 ap1, Totalförsvarets Pliktverk består av:
Intäkt av anslag, 155 465 tkr.
Årets minskning av semesterlöneskuld per 31 december 2008, 3 262 tkr.
Rättning av övergångseffekten där semesterlöneskuld per 31 december 2008 felaktigt innehöll kompensationsledighetsskuld, 635 tkr.
Rättning av övergångseffekten där avskrivningar som inte har avräknats mot anslag var felaktigt angivna, 352 tkr.

Andra villkor:

Anslagskredit 5 137 tkr

Av anslagsförbrukningen har 20 786 tkr använts för att finansiera antagningsprövning av kvinnor. Villkoret i regleringsbrevet är 17 000 tkr.

Det belopp som använts för att finansiera antagningsprövningen är beräknat på detta sätt: Den del av anslagsförbrukningen som avser både män och kvinnor har "nycklats" utifrån andelen kvinnor som antagningsprövats i förhållande till det totala antalet män och kvinnor som antagningsprövades. Dessutom ingår de kostnader som kan hänföras direkt till antagningsprövning.

Skillnaden mot villkoret 17 000 tkr beror främst på att en relativt hög andel kvinnor antagningsprövats under året. Antalet kvinnor i beräkningen har mer än fördubblats samtidigt som antalet män minskat, se vidare resultatredovisningar, tabell 1.

Noter

Redovisningsprinciper

Allmänt

Pliktverket har upprättat årsredovisningen enligt god redovisningssed och i enlighet med förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Årsredovisningen omfattar perioden 1 januari 2009 - 31 december 2009 och består av resultatredovisning, finansiell redovisning med sammanställning över väsentliga uppgifter, resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning samt noter med redovisningsprinciper.

Belopp anges i tusentals kr om inte annat anges.

Redovisningsprinciper

Underlag till den finansiella redovisningen har hämtats från ekonomisystemet FSplus.

I enlighet med bestämmelserna om ändring i 16 § Anslagsförordningen (1996:1189) har verket övergått till kostnadsmässig anslagsavräkning. Övergångseffekter med anledning av bytet har beräknats och bokförts enligt Ekonomistyrningsverkets anvisningar.

Verket har redovisat sina kostnader och intäkter mot anslagsfinansierad respektive avgiftsfinansierad verksamhet. De kostnader som inte direkt kunnat hänföras till rätt verksamhet och finansieringsform, har fördelats genom kontinuerlig tidredovisning.

Verket har fördelat den centrala administrationens stödverksamhet månadsvis med värde utifrån budgeterat antal timmar mot produktionen. Regionkontorens kostnader för stödverksamhet, med undantag för lokalberoende kostnader, har fördelats utifrån bokfört antal timmar på produktionen. Lokalberoende kostnader har fördelats på verksamheterna utifrån hur lokalerna har använts.

Verkets centrala IT-kostnader har fördelats på de verksamheter som har utnyttjat sådant stöd, enligt en bestämd andelsfördelning. Avskrivningar och räntor för utvecklingen av Plis har fördelats enligt samma metod. Vissa porto-kostnader har fördelats på de berörda verksamheterna beroende på antalet försändelser.

Leverantörsfakturor som har inkommit efter årsskiftet fram till och med brytdagen, men varit hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak skuldbokförts och belastat årets redovisning.

Kundfakturor som har ställts ut efter årsskiftet fram till och med brytdagen, men varit hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak fordringsbokförts och tillgodojorts årets redovisning.

Värdering av fordringar och skulder

Verkets fordringar och skulder har efter särskild prövning värderats till det belopp som beräknats bli betalt.

Periodavgränsningsposter

Pliktverket har redovisat beloppen som periodavgränsningsposter om faktura eller motsvarande underlag har inkommit efter den fastställda brytdagen, 11 januari 2010. Verket har använt samma princip när det exakta fordrings- eller skuldbeloppet inte har varit känt när bokslutet har upprättats. Belopp som överstiger 20 tkr per verifikation har bokförts som periodavgränsningsposter.

Värdering av anläggningstillgångar

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr har redovisats som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet har gjorts linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningar har gjorts månadsvis. Räntekostnader på lån till anläggningstillgångar har internräntefördelats proportionellt i samband med avskrivningsbokföring. Följande avskrivningstider har tillämpats:

Persondatorer	3 år
Serverutrustning	4-6 år
Maskiner, tekniska anläggningar	4-6 år
Kontorsmaskiner	3-5 år
Transportmedel	5 år
Möbler m.m.	5-8 år
Immateriella tillgångar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	4-8 år

Undantag från EA-regler

Enligt regeringsbeslut FÖ2000/899/ES, 2000-09-07 ska Pliktverkets immateriella tillgång, informationssystemet Plis, vara avskriven och lånen amorterade senast den 31 december 2007. Detta är ett avsteg från bestämmelserna om avskrivningstid för immateriella tillgångar i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 5 kap 4 §. I december 2004 beslutade verksledningen (VL-beslut 2004:108) att amorteringstiden för den ursprungliga utvecklingen skulle förlängas t o m 31 december 2009 i samband med att de första delarna av Plis Improved skulle driftsättas i januari 2005. I december 2006 beslutade verksledningen (VL-beslut 2006:95) om en nedskrivning av Plis eftersom delar av den gamla tekniska plattformen hade tagits ur bruk. I och med detta är informationssystemet Plis färdigavskrivet vid 2009 års utgång.

Årsarbetskraft

Utsökningen har gjorts via Palasso Analys och varje år har beräknats på hela perioden, det vill säga januari-december.

Årsarbetskraften är antalet anställda reducerat med anställningsomfattningarna. Årsarbetskraften har påverkats av om anställda börjat, slutat eller varit tjänstlediga under perioden. Reducering har gjorts för delpension.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro redovisas under avsnittet Övriga redovisningar.

Resultaträkning

Not 1 – Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Intäkter av anslagsfinansierad verksamhet enligt 4 § avgiftsförordningen

	2009	2008
Uthyrning av lokaler	641	259
Konsultuppdrag	75	108
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	582	695
Reavinster från försäljning av anläggningstillgångar	109	336
Summa	1 407	1 398

Intäkter av avgiftsfinansierad verksamhet

	2009	2008
Uthyrning av lokaler	249	127
Utbildning	130	173
Konsultuppdrag	29 237	34 218
Centralt avtal med Försvarsmakten	20 741	17 004
Övrig personalredovisning	2 029	3 900
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	205	6
Summa	52 591	55 428

Intäkter fördelade på kundkategori

	2009	2008
Försvarsmakten	23 151	19 753
Försvarsdepartementet	0	155
Försvarshögskolan	109	2
Försvarets radioanstalt	62	70
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 503	2 434
Försvarets materielverk	790	198
Kriminalvården	10 932	11 027
Rikspolisstyrelsen	15 744	20 409
Socialstyrelsen	248	2 000
Tullverket	233	106
Övriga statliga myndigheter och affärsverk	48	66
Övriga svenska kunder	178	606
Summa	53 998	56 826

Utfallssiffror har tagits fram med hjälp av redovisningsbegreppet Statlig motpart. Utfallet för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för 2008 är en sammanslagning av utfallet för Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten samt Styrelsen för psykologiskt försvar.

Not 2 – Intäkter av bidrag (tkr)

	2009	2008
Rekvirerade medel för avvecklingskostnader	0	26 518
Lönebidrag	127	133
Summa	127	26 651

Not 3 – Finansiella intäkter (tkr)

Finansiella intäkter anslagsfinansierad verksamhet (tkr)

	2009	2008
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	43	29
Dröjsmålsränta	9	21
Övriga finansiella intäkter	123	23
Summa	175	73

Finansiella intäkter avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)

	2009	2008
Övriga finansiella intäkter	44	7
Summa	44	7

Not 4 – Kostnader för personal (tkr)

	2009	2008
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-80 093	-96 925

Minskningen av kostnader för personal under 2009 beror på en större avsättning för löner till uppsagd personal under 2008.

Not 5 – Kostnader för lokaler

Årets minskning av kostnader för lokaler beror på att medel hade avsatts under 2008, för dubbelhyra av lokaler vid Regionkontor Stockholm i Näsby Park, i samband med flytt till nya lokaler i Värtahamnen.

Not 6 – Övriga driftkostnader (tkr)

	2009	2008
Realisationsvinster	109	336
Realisationsförluster	-313	-128

Not 7 – Finansiella kostnader (tkr)

	2009	2008
Räntekostnader lån	-296	-2 341
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	-6	-210
Dröjsmålsränta	-1	-1
Aktivering immateriella anläggningstillgångar	19	178
Övriga finansiella kostnader	-110	-19
Summa	-394	-2 393

Not 8 – Årets kapitalförändring (tkr)

	2009	2008
Kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	0	-3 437
Kapitalförändring, avgiftsfinansierad verksamhet		
Personalredovisning	390	1 039
Urvalstjänster	3 802	-12 917
Övrig uppdragsverksamhet	-689	-1 469
Särskilda invandrarprojektet	0	-610
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	3 503	-13 957
Summa	3 503	-17 394

Balansräkning

Not 9 – Immateriella anläggningstillgångar (tkr)

	2009	2008
Balanserade utgifter för utveckling		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	237 986	233 473
Tillkommande tillgångar	3 191	4 513
Avgående tillgångar, bokfört värde	0	0
Årets avskrivningar	-16 096	-15 293
Ackumulerade nedskrivningar	-26 430	-26 430
Ackumulerade avskrivningar	-170 630	-155 337
Bokfört värde	28 021	40 926

Enligt regeringsbeslut FÖ2000/899/ES, 2000-09-07 ska Pliktverkets immateriella tillgång, informationssystemet Plis, vara avskriven och lånen amorterade senast den 31 december 2007. I VL-beslut 2004:108 beslutade verksledningen att förlänga amorteringstiden för den ursprungliga utvecklingen t o m 31 december 2009 i samband med att de första delarna av Plis Improved skulle driftsättas i januari 2005. I VL-beslut 2006:95 beslutade verksledningen om en nedskrivning av Plis. I och med detta är informationssystemet Plis färdigavskriven vid 2009 års utgång.

Not 10 – Materiella anläggningstillgångar (tkr)

	2009	2008
Tillgångarnas anskaffningsvärde	67 324	71 102
Tillkommande tillgångar	7 533	2 187
Avgående tillgångar, bokfört värde	-557	-932
Årets avskrivningar	-4 097	-5 348
Ackumulerade avskrivningar	-57 959	-57 644
Bokfört värde	12 244	9 365

Not 11 – Fordringar hos andra myndigheter

Årets kundfordringar hos andra myndigheter har minskat på grund av att det under 2008 fakturerades kostnader för avveckling från Försvarsmakten.

Not 12 - Periodavgränsningsposter (tkr)

	2009	2008
Förutbetalda lokalkostnader, ej statliga	4 690	4 022
Förutbetalda lokalkostnader, statliga	771	0
Övriga förutbetalda kostnader, ej statliga	2 433	2 449
Övriga upplupna intäkter, statliga	244	0
Summa	8 138	6 471

Not 13 - Avräkning med statsverket (tkr)

	2009	2008
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-5 058	2 046
Redovisat mot anslag	200 556	161 385
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-212 077	-168 489
Återbetalning av anslagsmedel	16 324	0
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-255	-5 058
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	9 749	
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3 262	
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	6 487	
Utgående balans	6 232	-5 058

Anslagsförbrukningen består av: Intäkt av anslag, 155 465 tkr; Övergångseffekter av kostnadsässig anslagsavräkning, 40 842 tkr; Årets minskning av semesterlöneskuld, 3 262 tkr; Rättning av semesterlöneskuld innehållande kompensationsledighet, 635 tkr; Rättning av avskrivningar som inte avräknats anslag, 352 tkr.

Not 14 - Balanserad kapitalförändring (tkr)

	2009	2008
Balanserad kapitalförändring		
Anslagsfinansierad verksamhet	0	-52 507
Avgiftsfinansierad verksamhet	-5 599	8 357
Outredd differens	-4 367	0
Totalt	-9 966	-44 150

Den balanserade kapitalförändringen för den anslagsfinansierade verksamheten har påverkats av övergången till kostnadsässig anslagsavräkning. Genom anslagsavräkning inom Utgiftsområde 26 respektive ombokning av semesterlöneskuld avseende sparade semesterdagar 2008 eller tidigare, har den balanserade kapitalförändringen inom den anslagsfinansierade verksamheten nollställt.

Under arbetet med att beräkna Pliktverkets övergångseffekt vid kostnadsässig anslagsavräkning upptäcktes en differens mellan den beräknade periodiseringseffekten och kapitalförändring hänförlig till anslagsfinansierad verksamhet. Orsaken till en mindre del av differensen har hittats och anslagsavräknats 2009. Dock återstår 4 367 tkr som i bokslutet 2009 lagts på ett utredningskonto. Differensen är analyserad bakåt i tiden till år 2001.

Not 15 - Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (tkr)

	2009	2008
Ingående avsättning	25 844	25 311
Årets pensionskostnad	4 100	18 418
Årets pensionsutbetalningar	-11 636	-17 885
Utgående avsättning	18 308	25 844

Not 16 - Övriga avsättningar (tkr)

	2009	2008
Avveckling i samband med omorganisation 2008		
Löner för uppsagd personal inkl sociala avgifter	67	8 913
Särskilda pensionspremier	1 234	4 504
Utgående avsättning	1 301	13 417
Avveckling i samband med omorganisation 2009		
Löner för uppsagd personal inkl sociala avgifter	3 692	0
Särskilda pensionspremier	528	0
Utgående avsättning	4 220	0
Avsättning för dubbelhyra		
Avsättning för dubbelhyra av lokaler för Regionkontor Stockholm vid Näsby Park i samband med flytt till nya lokaler i Värtahamnen	12 000	12 000
Utgående avsättning	12 000	12 000
Totalsumma utgående övriga avsättningar	17 521	25 417

Not 17 - Lån i Riksgäldskontoret (tkr)

	2009	2008
Beviljad låneram	60 000	85 000
Ingående balans	45 460	60 904
Under året nyupptagna lån	8 969	6 151
Årets amorteringar	-21 015	-21 595
Utgående balans	33 414	45 460

Not 18 - Räntekontokredit i Riksgäldskontoret (tkr)

Beviljad kreditram: 23 614

Not 19 – Leverantörsskulder

Årets leverantörsskulder har minskat beroende på att det vid bokslutet 2008 skuldbokfördes en större anskaffning av IT-utrustning.

Not 20 - Periodavgränsningsposter (tkr)

	2009	2008
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter avseende sparade semesterdagar 2008 eller tidigare	6 519	10 471
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter avseende semesterdagar 2009	1 563	0
Upplupen löneskuld inkl sociala avgifter avseende kompensationsledighet	555	635
Tillfällig sänkning av avgift till Trygghetsstiftelsen	534	388
Övriga upplupna kostnader, ej statliga	27	0
Övriga upplupna kostnader, statliga	110	115
Övriga förutbetalda intäkter, statliga	0	197
Summa	9 308	11 806

I den upplupna semesterlöneskulden har tidigare år ingått upplupen löneskuld för kompensationsledighet, vilken numera har särredovisats.

Ersättning till de ledande befattningshavarna i Pliktverket och till rådsledamöterna som regeringen har utsett

Namn	Ersättning 2009		Övriga uppdrag som styrelse- eller rådsledamot
	Lön (kr)	Övriga skattepliktiga ersättningar och förmåner (kr)	
Verksledning			
Birgitta Ågren	893 675	95 341 ^{*)}	
Lena Jönsson	2 900		Svenska Spel AB
Ulf Bengtsson (fr.o.m. 2009-03-01)	2 900		Kustbevakningens insynsråd
Nils Svartz	2 900		Svenska standardiseringsrådet Svensk elstandard Institutet för strategiska produkter Folk och försvars styrelse
Ulrika Herbst	2 900		Brottsförebyggande rådets insynsråd
Per-Olov Pettersson (fr.o.m. 2009-12-15)	0		
Marie Hafström (t.o.m. 2009-02-28)	1 450		Kustbevakningens insynsråd (t.o.m. 2009-02-25)
Anders Liif (t.o.m. 2009-02-28)	0		

^{*)} Bostadsförmån och fria hemresor enligt regeringsbeslut.